

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Підвищення фінансової міцності підприємства

за матеріалами товариства з обмеженою відповідальністю
«Торговий Дім «Ріва-Сервіс», м. Київ

Студентки 2 курсу 1 м групи,
спеціальності 051 «Економіка»,
освітньої програми «Економіка
та безпека бізнесу»
денної форми навчання

Медведєвої Ірини
Глібівни

Науковий керівник –
канд. екон. наук, проф.

Кондратюк
Оксана Іванівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Зубко Тетяна
Леонідівна

Київ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ МІЦНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ МІЦНОСТІ ТОВ «ТД» РІВА-СЕРВІС».....	21
2.1. Аналіз динаміки та структури витрат та доходів ТОВ «ТД» Ріва-Сервіс».....	21
2.2. Аналіз ефективності діяльності підприємства ТОВ «ТД» Ріва-Сервіс».....	26
2.3. Аналіз рівня фінансової міцності підприємства ТОВ «ТД» Ріва-Сервіс» та впливу факторів на його зміни.	38
РОЗДІЛ ІІІ. ОБГРУНТУВАННЯ ОПТИМАЛЬНОГО РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ МІЦНОСТІ ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»».....	44
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	58
ДОДАТКИ.....	63

ВСТУП

Актуальність дослідження. Фінансова міцність – це стан суб'єкта господарювання, що характеризується наявністю в нього фінансових ресурсів, забезпеченістю грошима, необхідними для господарської діяльності, підтримання нормального режиму праці та життя, здійснення фінансових розрахунків коїться з іншими суб'єктами. Вона визначається на основі фінансового аналізу у конкретний тимчасовий період. Фінансова міцність підприємства визначається існуючими у її розпорядженні активами, структурою зобов'язань та капіталу організації, і навіть її здатністю адаптуватися до змін у середовищі функціонування.

Інформація про зміни у фінансовій міцності дає можливість підприємству оцінити його інвестиційну, фінансову та поточну (операційну) діяльність у звітному періоді. З позиції короткострокової та довгострокової перспективи фінансова міцність підприємства оцінюється показниками фінансової стійкості та платоспроможності, які дозволяють встановити наскільки раціонально підприємство управляє власними та позиковими коштами, а також чи може воно своєчасно та в повному обсязі здійснити розрахунки за короткостроковими зобов'язаннями за рахунок поточних активів перед контрагентами. Тому точність аналізу фінансової міцності та платоспроможності підприємства є актуальною для обраної теми дослідження.

Теоретичні аспекти щодо сутності фінансової міцності підприємства висвітлені в розробках таких вчених:.....

Аналіз фінансової міцності та платоспроможності організації дозволяє інвесторам та партнерам по бізнесу визначити її фінансові можливості на перспективу, можливості його подальшого розвитку.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є вивчення та розкриття основних теоретико-методичних аспектів фінансової міцності підприємства та розробити шляхи її зміцнення.

Досягнення вказаної мети передбачає послідовне вирішення таких завдань:

- визначити теоретичні засади оцінки фінансової міцності підприємства;
- провести дослідження рівня фінансової міцності ТОВ «ТД» РІВА-СЕРВІС»;
- провести аналіз динаміки та структури витрат та доходів ТОВ «ТД» Ріва-Сервіс»;
- провести аналіз ефективності діяльності підприємства ТОВ «ТД» Ріва-Сервіс»;
- провести аналіз рівня фінансової міцності підприємства ТОВ «ТД» Ріва-Сервіс» та впливу факторів на його зміни;
- розробити обґрунтування оптимального рівня фінансової міцності ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»».

Об'єктом дослідження є процес забезпечення фінансової міцності підприємства.

Предмет дослідження – теоретичні та практичні засади забезпечення фінансової міцності підприємства.

Емпіричною базою дослідження є ТОВ «ТД» Ріва-Сервіс» (**коротко про підприємство**)

Методологічною базою є чинні законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та закордонних вчених, інші матеріали у наукових періодичних виданнях, Інтернет-ресурси наукових установ, дослідних організацій, наукових видань тощо.

Інформаційною базою дослідження є матеріали Державної служби статистики України, аналітичні оглядові видання, Інтернет-ресурси довідкового характеру, дані статистичної та економічної бухгалтерської звітності.

Практичне значення дослідження. Практична значущість випускної кваліфікаційної роботи полягає у виробленні рекомендацій щодо покращення фінансової міцності підприємства.

Апробація результатів дослідження. За результатами дослідження була опублікована наукова стаття на тему «... ..» у збірнику

«Економіка і фінанси бізнесу»: зб. наук. ст. студ. денної та заочної форми навчання / відп. ред. Г. В. Блакита. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Роботу викладено на сторінках друкованого тексту, що включає таблиць, рисунків. Список використаних джерел включає найменування.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ МІЦНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Основною метою будь-якого економічного суб'єкта є забезпечення фінансової міцності підприємства в поєднанні з оптимальним шляхом її розвитку. Автори мають різні погляди, щодо визначення поняття фінансової міцності підприємства. Аналізуючи матеріали фахівців – розкриємо кілька визначень фінансової міцності підприємства для порівняння.

Руда Р. [1] вказує на те, що фінансова міцність це певний стан підприємства, який гарантуватиме його постійну платоспроможність та стабільність фінансового становища компанії. Також, Руда Р. [1] підкреслює, що провідною стратегією є раціональне використання власних і позикових коштів компанії. До категорії власних фінансових ресурсів належать: власний капітал; амортизація; чистий, нерозподілений прибуток.

У свою чергу Белялов Т. Е., Олійник А. В. у роботі «Фінансова міцність підприємства та шляхи її зміцнення» [2] зазначають, що фінансова міцність підприємства полягає у його здатності здійснювати свою діяльність, яка спрямована на розвиток, при цьому здатне зберігати рівновагу власних активів і пасивів у середовищі, що постійно змінюється. Крім того, Т. Белялов та А. Олійник [2] доводять, що поняття «фінансова міцність» ґрунтує твердження «фінансові зобов'язання», які являють собою платоспроможність підприємства. Платоспроможність є зовнішньою ознакою фінансової міцності й налічує такі показники: наявність у підприємства на початок і кінець звітного періоду власних оборотних коштів; наявність вільних грошових коштів на банківських рахунках (розрахункових, валютних та інших рахунках); відсутність довгострокової простроченої заборгованості перед бюджетом, позабюджетними фондами, банками, постачальниками, персоналом та іншими кредиторами.

Ю. Василенко[3] стверджує, що фінансова міцність формує стан фінансових ресурсів підприємства, за допомогою якого раціональне розпорядження ними є гарантією наявності власних коштів, стабільної прибутковості та забезпечення процесу розширеного відтворення.

Є. В. Мішенін, Є. О. Балацький[4] розкриваючи поняття «фінансова міцність» підприємства пропонують розглядати його як фінансовий стан, який забезпечується високою питомою вагою власного капіталу в загальній сумі фінансових ресурсів.

Під час аналізу тверджень щодо визначення поняття «фінансова міцність» сформуувалась думка, що фінансова міцність – це характеристика стабільного фінансового стану підприємства, за якого забезпечується більшою часткою власного капіталу в загальній сумі фінансових ресурсів, що використовуються підприємством.

На фінансову міцність підприємства впливає безліч чинників як зовнішніх, так і внутрішніх (рис. 1.1.) .

Більшість внутрішніх чинників - фінансові, а зовнішніх - економічні. Серед внутрішніх чинників:

- ✓ галузь, у якій працює підприємство;
- ✓ співвідношення постійних і змінних витрат, їхню величину;
- ✓ обсяг матеріальних і фінансових ресурсів; асортимент продукції, що випускається, та послуг, що надаються;
- ✓ розмір статутного капіталу підприємства тощо.

Іншим важливим фінансовим фактором є обсяг страхових запасів, таких як готова продукція, а також обсяг ліквідних коштів - готівка, короткострокові фінансові вкладення тощо. Скорочення зазначених обсягів приводить до збільшення суми обігових коштів, які залучені у виробничому процесі, підвищує ризик неплатоспроможності, зупинки виробництва і, як наслідок, ризик недопостачання готової продукції (у разі недостатності страхового запасу) [4].

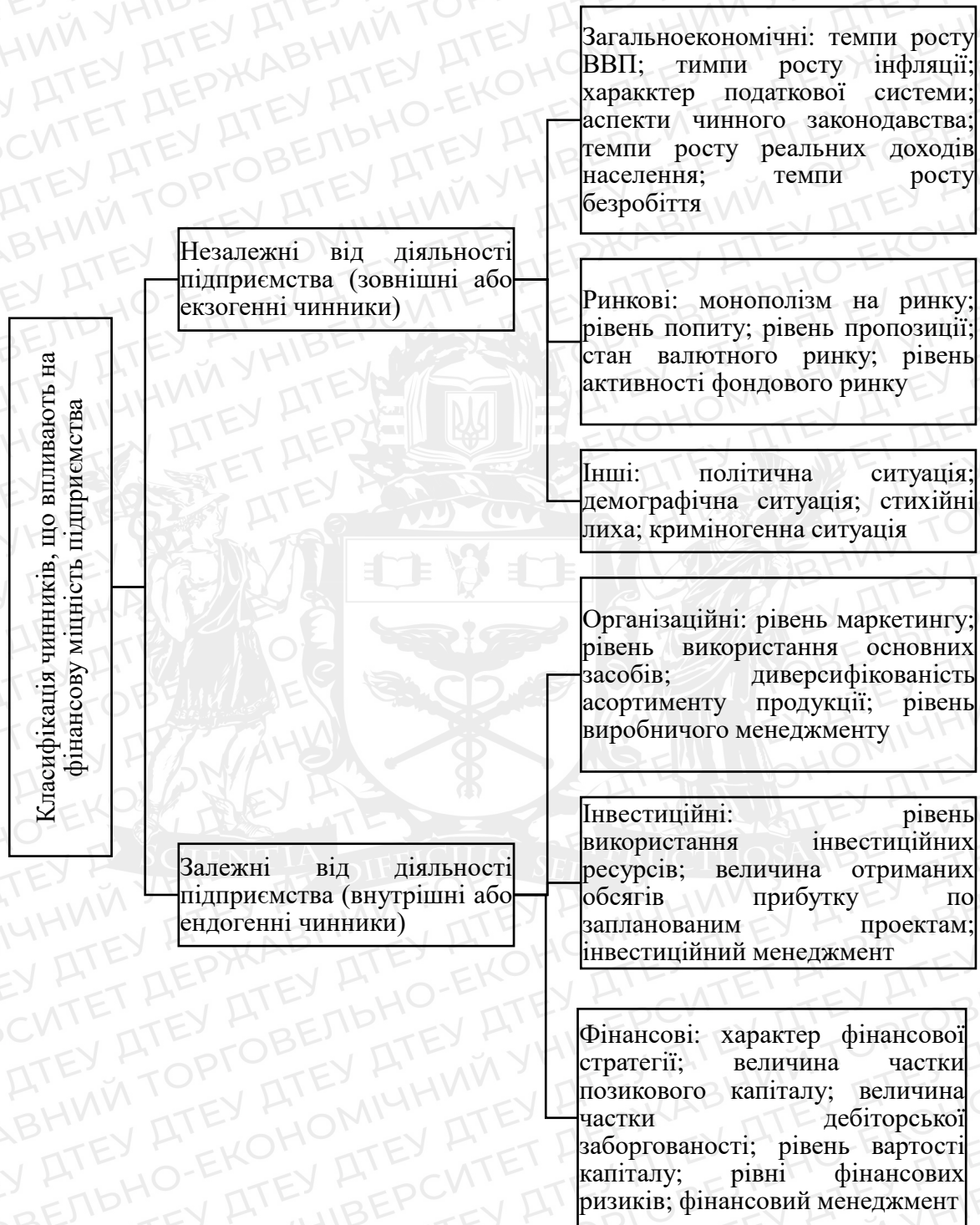

Рис. 1.1- Класифікація факторів, що впливають на міцність підприємства [12]

Ще один внутрішній фактор, який має значний вплив на фінансову міцність підприємства та який можна вважати одним із головних внутрішніх факторів – це його

керівництво, а саме його досвід і компетентність, оскільки тільки керівництво ухвалює всі відповідальні рішення, які безпосередньо впливають на господарську діяльність підприємства, з огляду на всі зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі підприємства.

Зовнішні чинники, що впливають на фінансову міцність підприємства, є ключовими детермінантами його фінансової стійкості та здатності до виконання фінансових зобов'язань.

До зовнішніх економічних чинників належать економічні умови країни, в якій розташоване підприємство, адже має суттєвий вплив на фінансовий стан підприємства через його вплив на споживчі звички, обсяги виробництва та вартість ресурсів. Крім того, зміни в економіці можуть вплинути на платоспроможність його клієнтів. Також має вплив наявність і рівень розвитку технологій, що використовуються, грошово-кредитна й фіскальна політики, закони й нормативні акти, контроль держави над підприємством. Істотний вплив має також економічний цикл, у якому перебуває економіка країни. Під час кризи платоспроможний попит знижується, що призводить до відставання в продажах продукції. Доходи компанії знижуються - це призводить до збільшення ризиків, особливо ризику банкрутства.

Доступність ринку позикового капіталу також має значний вплив на фінансову міцність підприємства. Чим більше позикового капіталу здатне залучити підприємство, тим вищі його фінансові можливості, але з іншого боку, існує ризик зниження платоспроможності підприємства. Наприклад, низьке значення фінансового важеля свідчить про те, що керівництво недовикористовує можливості ринку позикового капіталу для розширення виробництва, інвестування в нові проєкти тощо, високе значення коефіцієнта вказує на надмірну закредитованість підприємства та ризик неплатоспроможності [6].

Конкуренція також є важливим фактором зовнішнього середовища. Фінансова міцність підприємства сильно залежить від монетарної та фіскальної політики, що проводиться Національним банком України, рівня розвитку фінансового ринку

країни, доступності фінансових інструментів та іноземного капіталу, рівня інфляції в країні.

Зміни в законодавчій базі можуть мати великий вплив на фінансові аспекти підприємства, включаючи податки, правила бухгалтерського обліку та регулювання діяльності. Підвищення податкових ставок або введення нових податків може збільшити фінансові витрати підприємства, що вплине на його прибутковість.

Геополітичні ризики, такі як політичні конфлікти, торгові війни та санкції, можуть мати значний вплив на зовнішньоекономічну діяльність підприємства. Наприклад, обмеження на міжнародну торгівлю можуть вплинути на доступ до ринків збуту та постачання сировини, що може вплинути на виробництво та дохідність підприємства.

Соціокультурні фактори також мають значний вплив на фінансову міцність підприємства. Зміни в смаках, уподобаннях та соціальних тенденціях споживачів можуть вплинути на попит на продукцію та послуги підприємства. Нездатність адаптуватися до цих змін може призвести до зниження обсягів продаж.

Враховання цих зовнішніх факторів та їхній аналіз є ключовим для розробки стратегій управління фінансами підприємства, спрямованих на забезпечення його міцності та вдалого функціонування у змінних умовах зовнішнього середовища.

Аналіз фінансової міцності підприємства з одного боку є інструментом його управління, а з іншого – самостійним аналітичним процесом. Він складається з окремих етапів аналітичних робіт, кожний з яких поділяється на безліч операцій. Сполучення різноманітних операцій формує аналітичний інформаційний ланцюжок, а декілька інформаційних ланцюжків, своєю чергою, формують етап аналітичного процесу.

Дослідження процедурної сторони аналізу фінансової міцності підприємства дозволило зробити висновок про те, що в організаційному аспекті процес оцінки фінансової міцності доцільно розподіляти на чотири етапи, зображені на рис. 1.2.

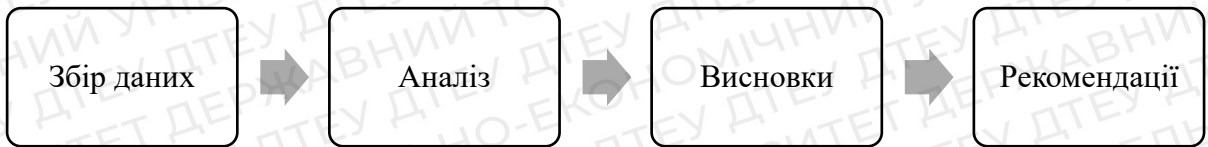

Рис. 1.2 - Етапи оцінки фінансової міцності підприємства

Перший етап - Збір фінансових даних. На цьому етапі здійснюється збір та детальний аналіз фінансової інформації підприємства. Основним джерелом інформації є фінансові звіти, такі як баланс, звіт про прибутки та збитки, звіт про грошові потоки. Ці звіти надають структуровану інформацію про фінансові показники підприємства.

Також на даному етапі здійснюється проведення візуальної та найпростішої рахункової перевірки показників бухгалтерських форм звітності за формальними ознаками та якісними ознаками; визначається наявність усіх необхідних форм і додатків; перевіряється правильність та ясність заповнення звітних форм (назва підприємства, чи галузь, вид діяльності, організаційно-правова форма, тобто реквізити, а також звітна дата, необхідні підписи тощо); виконується арифметична перевірка, що полягає у встановленні правильності підрахунку підсумкових і проміжних результатів; погоджуються показники різних форм звітності. За результатами виконаної роботи формуємо висновок про вірогідність бухгалтерської звітності й можливості її використання для оцінки фінансової міцності підприємства, а також про те, чи бажано мати його як ділового партнера.

Наступний етапом є аналіз фінансових показників. Тобто розрахунок системи кількісних та якісних показників, що дають комплексну характеристику й оцінку фінансової міцності підприємства та можуть бути використані у просторово-часових зіставленнях. Детальніший аналіз з метою пошуку резервів і напрямків зміцнення фінансової міцності пов'язаний з вибором оптимальних рішень з коректування поточної діяльності й прогнозування результатів. Так за допомогою різноманітних фінансових показників (ліквідність, рентабельність, платоспроможність тощо)

здійснюється кількісний аналіз фінансового стану підприємства. Важливо врахувати динаміку цих показників протягом часу для виявлення тенденцій. Цей аналіз допоможе зрозуміти, наскільки підприємство готове впоратися з фінансовими труднощами.

Необхідно звернути увагу на аналіз точки беззбитковості, адже це допомагає встановити мінімальний обсяг продажів, необхідний для покриття всіх витрат. Це дає змогу підприємству зрозуміти, які ризики пов'язані зі зниженням обсягів продажу, які можуть викликати збитки. За допомогою аналізу цього показника підприємство може розробити стратегії для забезпечення стабільності та досягнення прибутковості.

Також проводиться аналіз коефіцієнта фінансової міцності. Використання цього показника на етапі оцінки ризиків дозволяє з'ясувати, наскільки підприємство залежне від зовнішнього фінансування та які можливі ризики, пов'язані зі змінами в обсягах довгострокових зобов'язань. Підвищена залежність від позик може призвести до зростання фінансового ризику через велике фінансове навантаження.

Третій етап – висновки. Йде узагальнення результатів аналізу, формуються висновки щодо фінансової міцності підприємства.

Останній етап – рекомендацій, одним з підпунктів йде розробка стратегій: Витрати та ціни на продукцію є важливими аспектами при розробці стратегій для забезпечення фінансової міцності підприємства. Раціональне управління витратами допомагає зберегти прибуток та покращити ефективність. Крім того, стратегії ціноутворення та управління продажами враховують попит на продукцію та конкурентну ситуацію на ринку.

Оцінка фінансової міцності орієнтована на неупереджений аналіз вартості, структури активів і пасивів компанії, визначення на цій основі ступеня її стабільності та незалежності, а також відповідності фінансово-господарської роботи компанії цілям її статутної діяльності.

Існує декілька ключових підходів до оцінки фінансової міцності підприємства, і кожен з них надає важливу інформацію з різних аспектів. Ось деякі з цих підходів:

- Аналіз фінансових показників. Цей підхід полягає в оцінці ключових фінансових показників, таких як ліквідність, рентабельність, платоспроможність тощо. Це дозволяє зрозуміти, наскільки ефективно підприємство управляє своїми фінансами. Наприклад, аналіз рентабельності може надати інформацію про здатність підприємства генерувати прибуток.

- Аналіз ризиків. Цей підхід фокусується на виявленні різних ризиків, які можуть вплинути на фінансову міцність підприємства. Він допомагає ідентифікувати та оцінити потенційні небезпеки, такі як економічні, фінансові, ринкові ризики та інші. Для цього можуть використовуватися методи аналізу сценаріїв та стратегій ризик-менеджменту.

- Аналіз грошових потоків. Цей підхід зосереджений на вивченні грошових потоків підприємства, які вказують на те, як гроші витрачаються та генеруються. Він дозволяє з'ясувати, наскільки стабільними є доходи та які витрати мають найбільший вплив на фінансовий стан підприємства.

- Кредитний аналіз. Цей підхід здійснюється кредиторами або банками при розгляді можливості надання підприємству фінансування. Він базується на аналізі платоспроможності та погоджується з відповідними фінансовими стандартами.

Також доцільно розглянути як І. Ясіновська розкриває типи фінансової стійкості фірми: «За показником забезпечення резервів і витрат особистими й позиковими коштами можна назвати наступні типи фінансової міцності фірми:

- абсолютна фінансова стійкість (на практиці це доводиться досить рідко) - коли оборотний капітал забезпечує резерви й витрати;

- нормально стабільний фінансовий стан - коли запаси й витрати підтримуються сумою особистих оборотних коштів і тривалими борговими джерелами;

- нестабільний фінансовий стан - коли запаси й витрати підтримуються власними оборотними коштами, тривалими борговими джерелами, короткостроковими кредитами та позиками, тобто користуючись усіма основними джерелами формування запасів і витрат;

- фінансова криза - коли запаси та витрати не підтримуються джерелами їх формування та фірма розташовується на межі банкрутства» [11].

Підприємство можна вважати фінансово міцним, якщо воно здатне забезпечити запаси та витрати шляхом власних коштів, передбачати необґрунтовану кредиторську заборгованість і своєчасно погашати власні зобов'язання" [7].

На фінансову міцність підприємства впливає ціла низка чинників (табл 1.1). З метою управління окремими з них, посилення чи послаблення їх впливу на фінансову міцність підприємства, їх можна об'єднати в групи залежно від рівня виникнення та ступеня значущості. Н. Гапак [41, с. 193] та О. Кальченко [42, с. 322] висловлюють думку, що ще одним способом класифікації чинників, що впливають на фінансову міцність підприємства, є їх залежність від рівня важливості: базові чинники (рівень I), похідні чинники (рівень II) та деталізуючі чинники (рівень III). На основі їхньої праці було складену таблицю:

Таблиця 1.1

Чинники, що впливають на фінансову міцність підприємства [41-45]

Рівень чинників	Приклади чинників	Опис впливу на фінансову міцність
I рівень (базові)	Фаза економічного розвитку системи	Основний зовнішній чинник, вплив на ринкові показники
	Стадія життєвого циклу підприємства	Основний внутрішній чинник, вплив на стратегічні напрямки діяльності
II рівень (похідні)	Середній рівень доходів населення	Вплив на попит та рентабельність
	Демографічна ситуація	Вплив на споживчий ринок та працездатність
	Соціальна політика держави	Вплив регулювання на соціальних аспектах
	Податкова політика держави	Вплив на фінансові результати через оподаткування
	Грошово-кредитна політика	Вплив на доступність фінансування

	Амортизаційна політика	Вплив на баланс та оподаткування
	Загальний рівень стабільності	Вплив на інвестиційну привабливість
	Стратегії управління (обсягами діяльності, активами, капіталом, грошовими потоками)	Внутрішні фактори, вплив на оптимізацію та стратегічне управління
III рівень (деталізуючі)	Рівень конкуренції	Вплив на ринкову позицію та рентабельність
	Рівень інфляції	Вплив на вартість активів та прибутковність
	Склад і структура активів	Вплив на баланс та ліквідність
	Стратегії управління власними ресурсами та ризиком	Внутрішні фактори, вплив на оптимізацію та стійкість
	Вплив зовнішніх чинників (кризовий період, інфляція)	Зовнішні фактори, що впливають на фінансову стійкість

За рівнем виникнення виділяють внутрішні й зовнішні чинники. Залежно від ступеня їх значущості виділяють чинники I рівня (базові), II рівня (похідні) та III рівня (деталізуючі). Вплив внутрішніх і зовнішніх чинників на фінансову міцність підприємства може бути різним, яким потрібно та можливо управляти в певних межах. За складом і ступенем значущості чинники, що впливають на фінансову міцність, можна схарактеризувати так [13]:

Чинники I рівня – це узагальнюючі (базові) чинники, які є результатом впливу чинників II й III рівнів і водночас виступають генератором взаємодії дрібніших чинників. До чинників I рівня відносять:

- фазу економічного розвитку системи;

- стадію життєвого циклу підприємства.

Фаза економічного циклу розвитку економічної системи є базовим зовнішнім чинником, що впливає на фінансову міцність підприємства. Залежно від фази економічного розвитку системи будуть різними темпи реалізації продукції, виробництва, їх співвідношення, рівень інвестицій підприємства у товарні запаси, доходів підприємства та населення.

Другим базовим чинником I рівня виступає стадія життєвого циклу підприємства. Вона є основоположним складовим при визначенні загальноекономічної мети діяльності підприємства, для досягнення якої будуть спрямовані всі інші його стратегії (стратегія управління обсягами діяльності, стратегія управління власним і позиковим капіталом, фінансова стратегія).

Чинники II рівня – похідні. Вони є результатом дії основоположних (базових) чинників. До складу чинників II рівня (похідних) належать [13]:

- середній рівень доходів населення;
- демографічна ситуація;
- соціальна політика держави;
- податкова політика держави;
- грошово-кредитна політика;
- амортизаційна політика;
- загальний рівень стабільності;
- стратегія управління обсягами діяльності;
- стратегія управління активами;
- стратегія управління капіталом;
- стратегія управління грошовими потоками.

Чинники II рівня бувають як зовнішніми, так і внутрішніми. Зовнішні чинники – виділяються впливом, який пов'язаний з характером державного регулювання (податкова, грошово-кредитна, амортизаційна, соціальна, демографічна політика тощо).

До внутрішніх похідних чинників II рівня, що забезпечують фінансову міцність, належать стратегія управління обсягами діяльності підприємства, політика управління його активами, власним і позиковим капіталом. Чинники III рівня – є деталізуючими. За допомогою їх з'ясовують і деталізують механізм впливу на фінансовий стан підприємства похідних чинників. До чинників деталізуючих відносять [13]:

- рівень конкуренції;
- рівень інфляції;
- склад і структуру активів;
- стратегію управління власними фінансовими ресурсами та позиковим капіталом;
- стратегію управління ризиком.

Вплив чинників III рівня на фінансову міцність є різним. Тому за їх важливістю одним із найважливіших внутрішніх чинників фінансової міцності є оптимізація складу та структури активів підприємства.

Вплив зовнішніх чинників III рівня на фінансову міцність особливо зростає на стадії економіки кризового періоду. З фінансовою міцністю підприємства тісно пов'язаний обсяг платоспроможного попиту населення, оскільки зростання обсягу попиту є стимулом до розширення обсягу його діяльності. Зовнішнім фактором III рівня, що впливає на фінансову міцність, є рівень інфляції. Порівняно зі стабільним етапом розвитку в умовах економічної кризи зростає вплив інфляції, що негативно відбивається на ступені фінансової міцності підприємства, оскільки зменшується обсяг його чистого прибутку. Це призводить до зниження обсягу власних фінансових ресурсів, які формуються коштом внутрішніх джерел.

Важливим аспектом фінансового аналізу є визначення запасу фінансової міцності, що дає змогу належним чином обґрунтувати управлінські рішення в бізнесі. Такий аналіз заведено називати маржинальним аналізом [14]. Методика його базується на вивченні співвідношення між трьома групами важливих економічних

показників: «витрати – обсяг виробництва (реалізації) продукції – прибуток» і прогнозуванні величини кожного із цих показників при заданому значенні інших.

Для розрахунку запасу фінансової міцності (зони безпечності) підприємства використовують такі показники:

- виторг від реалізації (без ПДВ і АЗ);
- маржинальний дохід;
- постійні витрати [11].

На основі вказаних даних визначають поріг рентабельності та запас фінансової міцності. Маржинальний дохід підприємства являє собою постійні витрати й прибуток. Поріг рентабельності (Прен) - відношення суми постійних витрат (ПВ) до питомої ваги маржинального доходу у виторгу (ПВМД) [15]:

$$Прен = \frac{ПВ}{ПВМД} \quad 1.1.$$

Економічний зміст цього показника полягає в тому, що визначається аналогічне вторгування, яке необхідне для покриття всіх постійних витрат підприємства. Рентабельність тут дорівнює нулю. [11]

За допомогою цього показника розраховують запас фінансової міцності (ЗФМ):

$$ЗФМ = TR_{\text{прибуток}} - TR_{\text{беззбитк}}, \quad 1.2$$

де $TR_{\text{прибуток}}$ – виручка від реалізації прибуткового обсягу виробництва;

$TR_{\text{беззбитк}}$ – виручка від реалізації беззбиткового обсягу виробництва.

Запас фінансової міцності є ключовим показником, який вказує на здатність підприємства витримати економічні труднощі, забезпечити платоспроможність, здійснювати інвестиції та виконувати свої фінансові зобов'язання у разі несприятливих обставин.

Запас фінансової міцності характеризує рівень фінансової стійкості підприємства та його готовність до зустрічі з різноманітними викликами, такими як втрата клієнтів, зростання конкуренції, зміни на ринку, зменшення попиту тощо. Цей

показник відображає, наскільки добре компанія може подолати негативні зміни у своєму діловому середовищі та зберегти свою фінансову стабільність.

За допомогою запасу фінансової міцності можна спрогнозувати прибуток. Прогнозування прибутку з використанням запасу фінансової міцності допомагає зрозуміти, наскільки добре підприємство може адаптуватися до негативних змін та ефективно використовувати можливості для збільшення прибутку.

$$\Pi = 3\text{ФМ} * K_{\text{МП}} \quad 1.3.$$

де $K_{\text{МП}}$ - коефіцієнт маржинального прибутку або коефіцієнт покриття. Його вираховують як частку від ділення маржинального прибутку на чисту виручку:

$$K_{\text{МП}} = \text{МП}/\text{ЧВ} \quad 1.4.$$

Цей показник дає уявлення про ефективність управління виробничою діяльністю підприємства та його здатність генерувати прибуток від базових операцій, виключаючи загальні витрати.

Відносна (до виручки) величина запасу фінансової міцності демонструє максимально можливий відсоток падіння виручки, який називають запасом надійності (Зн):

$$\text{Зн} = 1 - \frac{\text{ПостВ}}{\text{МП}} \quad 1.5.$$

Запас надійності (іноді також відомий як резерв надійності або резерв безпеки) є важливим показником, що вказує на здатність системи, обладнання, процесу або підприємства загалом продовжувати свою діяльність в умовах зміни, невизначеності, відмов або інших негативних впливів. Цей показник допомагає визначити наскільки система може функціонувати ефективно під впливом негативних чинників, які можуть виникнути.

Відповідно, безбитковий обіг можна обчислити у такий спосіб:

$$\text{Боб} = \frac{\text{ПостВ}}{K_{\text{МП}}} = \frac{\text{ПостВ} * \text{ЧВ}}{\text{МП}} \quad 1.6.$$

Безбитковий обіг (або точка безбитковості) є важливим показником у фінансовому аналізі, що вказує на обсяг продажів або виручку, при якому прибуток

підприємства дорівнює нулю, тобто витрати дорівнюють доходам. Цей показник відображає ту межу, коли підприємство не зазнає ні прибутків, ні збитків. Зі зростанням виручки запас надійності зростає, зі зниженням - навпаки.

Показник запасу надійності кореспондує з показником коефіцієнт беззбитковості (Кб), який можна розрахувати за формулою:

$$Кб = \text{ПостВ/МП} \quad 1.7.$$

У підсумку $Зн + Кб - 1$. Тепер можна чіткіше визначити межі ступеня загрози:

- $Кб = 1$ - підприємство беззбиткове, $Зн = 0$;
- $Кб > 1$ - підприємство збиткове, $Зн < 0$;
- $Кб < 1$ - підприємство прибуткове, $Зн > 0$.

Таким чином, фінансова міцність може бути проаналізована за допомогою комплексу абсолютних і відносних показників, що дають змогу всебічно проаналізувати діяльність підприємства. При цьому фінансовий стан вважається незадовільним, якщо значення коефіцієнтів нижчі або вищі за нормативні (рекомендовані) значення (залежно від показника). Нині для роботи на ринку та підтримки конкурентоспроможності компанії повинні постійно вдосконалювати управління фінансами й планувати свою фінансово-господарську діяльність. При цьому кожна зміна несе в собі не тільки загрози, а й нові додаткові можливості для досягнення майбутніх економічних вигод.

РОЗДІЛ 2.

ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ МІЦНОСТІ ТОВ «ТД» РІВА-СЕРВІС»

2.1. Аналіз динаміки та структури витрат та доходів ТОВ «ТД» Ріва-Сервіс»

Основним завданням аналізу витрат і доходів підприємств є перевірка достовірності даних бухгалтерського обліку, складання звіту про витрати і доходи підприємств та виявлення факторів, що впливають на їх формування. За результатами загального аналізу можна оцінити динаміку загальних видатків та їх структуру.

На величину прибутку від надання (реалізації) послуг впливають такі чинники, як коливання показника собівартості продукції (робіт, послуг). Незаплановане зниження вартості наданих послуг може призвести до додаткової вигоди, що дорівнює сумі економії; реалізована продукція (будівельні роботи, послуги) та вартість на 1 грн виробленої продукції.

Зниження витрат на гривню виробленої продукції є ознакою успіху компанії, в тому числі завдяки впровадженню нового обладнання, підвищенню продуктивності праці, зростанню рівня кваліфікації працівників та більш ефективному використанню ресурсів.

Таблиця 2.1

**Динаміка витрат на 1 грн реалізованої продукції ТОВ «Торговий дім
«Ріва-Сервіс» за 2019 – 2022 рр.**

Показники	2019	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення (+/-)	
					2022-2019	2022-2021
Дохід від реалізації продукції (товарів), тис. грн	6 905,4	6 616,4	5 040,7	3 825,4	-3 080,0	-9 696,5

Собівартість реалізованої продукції (товарів), тис. грн	4 342,2	4 166,3	3 296,9	2 490,1	-1 852,1	-806,8
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів), тис. грн	5 754,5	5 513,7	4 200,6	3 187,8	-2 566,7	-1 012,8
Витрати на 1 грн реалізованої продукції, тис. грн	0,63	0,63	0,65	0,65	0,02	0,0
Витрати на 1 грн чистого доходу реалізованої продукції, тис. грн	0,75	0,76	0,78	0,78	0,02	0,00

Витрати на 1 грн. реалізованої продукції визначається шляхом відношення собівартості реалізованих послуг до доходу (виручки) від реалізації цієї послуги, без ПДВ.

Витрати на 1 грн. чистого доходу реалізованої продукції розраховується як співвідношення собівартості реалізованих послуг і чистого доходу.

Аналізуючи дані таблиці 2.1 видно, що зменшення собівартості реалізованої продукції у 2022 р. порівняно з 2018 р. на 1 852,1 тис. грн. призвело до зменшення чистого доходу (виручки) реалізованої продукції на 2 567 тис. грн.

Наслідком цього є зростання витрат на 1 грн. реалізованої продукції на 0,02 тис. грн. та збільшення витрат на 1 гривню чистого доходу (виручки) реалізованої продукції на 0,02 тис. грн.

Варто окремо розглянути структуру та динаміку доходів та витрат підприємства (рис. 2.1).

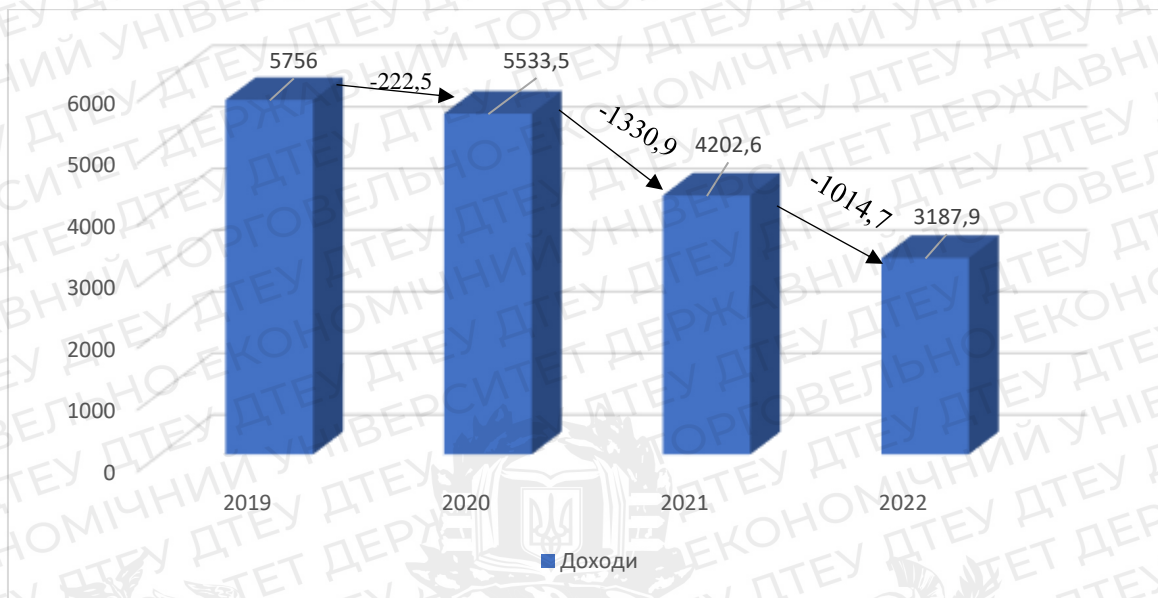

Рис. 2.1. - Динаміка доходів ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» за 2019-2022 рр.

Загальна сума доходів ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» протягом 2019 – 2022 рр. скоротилась на 2 568 тис. грн або 44,62%. На скорочення доходів підприємства вплинуло зменшення чистого доходу від реалізації продукції у 2022 році на 2 567 тис. грн або 44,60%, інших доходів на 1,5 тис. грн.

Таблиця 2.2

Структура доходів ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» за 2019 – 2022 рр.

Показники	2019		2020		2021		2022	
	тис. грн	структура, %	тис. грн	структура, %	тис. грн	структура, %	тис. грн	структура, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів)	5 754,5	100,0	5 513,7	99,6	4 200,6	100,0	3 187,8	100,0
Інші операційні доходи	0,0	0,0	17,8	0,4	0,0	0,0	0,1	0,003
Інші доходи	1,5	0,03	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0
Разом доходи	5 756,0	100,0	5 533,5	100,0	4 202,6	100,0	3 187,9	100,0

У структурі доходів найбільшу частку протягом всього періоду займав чистий дохід від реалізації продукції (товарів) і у 2022 р. становила 100% (табл. 2.2). Тоді як у 2020 р. частка скоротилась на 0,4% порівняно із 2019 роком; причиною цього стала поява інших операційних витрат у структурі доходів (0,4).

Причинами такого зниження доходів можуть бути початок карантину, котрий пов'язаний із коронавірусом, а також розпочата країною-агресором військовий конфлікт проти України у 2022 році.

Наступний етапом розглянемо динаміку витрат досліджуваного підприємства (рис. 2.2)

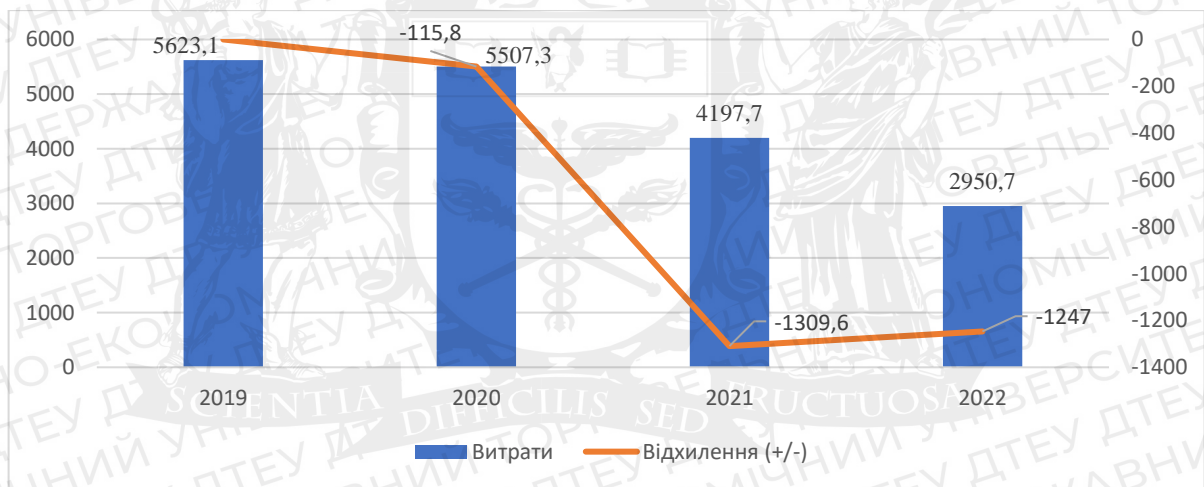

Рис. 2.2. - Динаміка витрат ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» за 2019-2022 рр.

Витрати ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс» протягом 2019 – 2022 рр. також мали тенденцію до скорочення і становили у 2022 році 2 950,7 тис. грн, що на 2 761,4 тис. грн або 47,51% менше порівняно з 2019 роком.

Таблиця 2.3

Структура витрат ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс» за 2019 – 2022 рр.

Показники	2019	2020	2021	2022	Абсолютний приріст

									структури, %	
	тис. грн	струк -тура, %	тис. грн	струк -тура, %	тис. грн	струк -тура, %	тис. грн	струк -тура, %	2022 -	2022 -
									2019	2021
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	4 342,2	77,2	4 166,3	75,7	3 296,9	78,5	2 490,1	84,4	7,2	5,9
Інші операційні витрати	190,7	3,4	276,8	5,0	322,2	7,7	134,1	4,5	1,1	-3,2
Інші витрати	1 088,4	19,4	1 058,5	19,2	577,5	13,8	274,4	9,3	-10,1	-4,5
Податок на прибуток	0,0	0,0	5,7	0,1	1,1	0,0	52,1	1,8	1,8	1,8
Разом витрати	5 621,3	100,0	5 507,3	100,0	4 197,7	100,0	2 950,7	100,0	-	-

У структурі витрат (табл. 2.3) найбільшу частку у 2022 році займала собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) 84,4% (що на 7,2% більше ніж у 2019 році), інші витрати склали 9,3% (що на 10,1% менше ніж у 2019 році), інші операційні витрати становили 4,5% у складі загальних витрат.

Таким чином, протягом досліджуваного періоду як доходи, так і витрати скоротились у відносному значенні. Основними чинниками, що можуть впливати на таку тенденцію є введення карантинних заходів у 2019 році та початок повномасштабної війни у лютому 2022 році, що мали великий вплив на діяльність усіх

підприємств. Доходи ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс» за 2019 – 2022 рр. зменшились із 5 756 тис. грн до 3 188 тис. грн, відповідно витрати теж скоротились з 5 621,3 тис. грн до 2 950,7 тис. грн.

2.2. Аналіз ефективності діяльності підприємства ТОВ «ТД» Ріва-Сервіс»

Фінансове забезпечення підприємства потребує постійного управління з ціллю досягнення оптимального складу та структури його джерел. Неминучою стадією у цьому управлінні є визначення стану фінансового забезпечення, котре варто провадити в тісному взаємовідношенні з діагностикою господарських показників діяльності підприємства. Від ефективності цього процесу залежить багато в чому подальша виробничо-господарська діяльність підприємства, адже недостача фінансових ресурсів може практично абсолютно паралізувати всю діяльність суб'єкта господарювання [2].

На підставі звіту про фінансовий стан проведемо аналіз формування майна підприємства ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс» за 2019 – 2022 рр. (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Динаміка загальних показників господарської діяльності ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс» за 2019 – 2022 рр.

Показники	Роки				Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту, %	
	2019	2020	2021	2022	2022-2019	2022-2021	2022-2019	2022-2021
Оборотні активи	755,0	1 310,2	989,2	3 071,9	2 317	2 083	406,87	310,54
Необоротні активи	9,3	9,3	9,3	58,0	49	49	623,66	0,00
Власний капітал	143,8	188,0	-179,0	58,2	-86	237	40,47	-32,51
Поточні зобов'язання	620,5	1 131,5	1 177,5	3 071,7	2 451	1 894	495,04	260,87
Чистий прибуток	134,7	26,2	4,9	237,2	103	232	176,10	4840,82
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів)	5 754,5	5 513,7	4 200,6	3 187,8	-2 567	-1 013	55,40	75,89
Собівартість реалізованої продукції (товарів)	4 342,2	4 166,3	3 296,9	2 490,1	-1 852	-807	57,35	75,53
Валовий дохід	1 412,3	1 347,4	903,7	697,7	-715	-206	49,40	77,20
Інші операційні витрати	190,7	276,8	322,2	134,1	-57	-188	70,32	41,62
Інші витрати	1 088,4	1 058,5	577,5	274,4	-814	-303	25,21	47,52

Оборотні активи протягом 2022 року зросли на 2 317 грн або в 4 рази, що є позитивним явищем; тоді як у 2021 році було присутнє незначне скорочення оборотних коштів на 321 тис. грн або 24,5%. Необоротні активи також мали тенденцію до зростання у 2022 році на 49 тис. грн або у 6 разів порівняно з 2019 роком.

Зміни у структурі балансу оцінюються позитивно, оскільки темп росту оборотних активів перевищує темп росту необоротних активів.

З точки зору джерел формування майна підприємства, зростання валюти балансу було забезпечене за рахунок нарощення поточних зобов'язань підприємства на 2 451 тис. грн. або майже у 5 разів. При цьому також спостерігалось незначне зростання власного капіталу у 2022 році на 237 тис. грн порівняно із 2021 році (тоді як значення власного капіталу у 2021 році було від'ємне і це означає, що зобов'язання перевищують активи). Причинами такої ситуації може бути накопичені збитки за кілька періодів. Від'ємний власний капітал є попереджувальною ознакою того, що досліджуване підприємство знаходиться у фінансовій скруті, та може означати, що компанія витрачає кошти з нерозподіленого прибутку або емісії акцій на реінвестиції шляхом придбання дорогих основних засобів.

Загальна сума чистого прибутку підприємства зросла з 134,7 тис. грн до 237,2 тис. грн. Загальні витрати підприємства мали тенденцію до скорочення, а саме: собівартість товарів зменшилась у 2022 році на 1 852 тис. грн або 43,65%; інші операційні витрати скоротились на 57 тис. грн та інші витрати зменшились на 814 тис. грн.

Отже, за аналізований період (табл. 2.5), загальний капітал, авансований у активи підприємства обернувся у 2019 році – 13,06 рази, у 2020 році – 5,29 рази, у 2021 – 3,62 рази, у 2022 вже 1,54 рази що є негативним, адже характеризує неефективне використання підприємством всіх активів. Також негативним є зменшення тривалість обороту капіталу на 206 днів. Щодо оборотності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги спостерігалось зменшення показника на 2384

пункти, а тривалість обороту дебіторської заборгованості зріс, що оцінюється негативно.

Щодо операційного циклу підприємства, то він зріс в динаміці, що означає збільшення періоду часу від моменту надходження сировини і матеріалів на підприємство до моменту отримання грошових коштів за реалізовану продукцію. Відбулось скорочення фінансового циклу майже на 7 днів, тобто періоду часу від моменту вкладання коштів у запаси до моменту отримання їх внаслідок реалізації продукції.

Таблиця 2.5

**Динаміка показників ділової активності ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»
за 2019 – 2022 рр.**

Показники	2019	2020	2021	2022	Абсолютний приріст суми, тис. грн	
					2022-2019	2022-2021
Коефіцієнт оборотності капіталу	13,06	5,29	3,62	1,54	-11,52	-2,08
Тривалість обороту капіталу, днів	27,56	68,03	99,33	233,11	205,55	133,78
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги	3712,58	0,00	2210,84	1328,25	-2384,33	-882,59
Тривалість обороту дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги, днів	0,10	0,00	0,16	0,27	0,17	0,11
Коефіцієнт оборотності запасів	14,68	6,00	5,64	6,42	-8,27	0,77
Тривалість обороту запасів, днів	24,52	60,02	63,79	56,09	31,58	-7,70
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	16,06	6,98	5,28	5,92	-10,14	0,64

Тривалість обороту кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, днів	22,42	51,54	68,19	60,81	38,39	-7,38
Операційний цикл, днів	24,61	60,02	63,95	56,37	31,75	-7,59
Фінансовий цикл, днів	2,19	8,48	-4,24	-4,44	-6,64	-0,20
Коефіцієнт стійкості економічного зростання	0,94	0,14	-0,03	4,08	3,14	4,10

Щодо коефіцієнта стійкості економічного зростання, ми можемо бачити збільшення частки власного капіталу сформованого за рахунок реінвестованого чистого прибутку. В цілому ділова активність підприємства перебуває в не найкращому стані.

Наступним етапом є розгляд рентабельності ТОВ «ТД «Ріва-Сервіс» (табл. 2.6).

За досліджуваний період можна зробити висновки, що у 2022 році у розрахунку на 1 грн чистого доходу припадало 22 коп. валового прибутку, 9 коп. операційного прибутку та майже 7 коп. чистого прибутку.

Таблиця 2.6

Динаміка показників рентабельності ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс» за 2019 – 2022 рр.

Показники	2019	2020	2021	2022	Абсолютний приріст суми, тис. грн	
					2022-2019	2022-2021
Валова рентабельність продукції, %	24,54	24,44	21,51	21,89	-2,7	0,4
Операційна рентабельність (збитковість) продукції, %	2,34	0,58	0,14	9,08	6,7	8,9
Чиста рентабельність (збитковість) продажів, %	2,34	0,48	0,12	7,44	5,1	7,3

Рентабельність продукції за собівартістю її реалізації, %	32,52	32,34	27,41	28,02	-4,5	0,6
Операційна рентабельність (збитковість) активів, %	30,57	3,06	0,52	14,02	-16,6	13,5
Чиста рентабельність (збитковість) активів, %	30,57	2,51	0,42	11,49	-19,1	11,1
Рентабельність (збитковість) основних засобів, %	2896,8	281,72	52,69	704,07	-2192,7	651,4
Рентабельність (збитковість) оборотних активів, %	30,90	2,54	0,43	11,68	-19,2	11,3
Чиста рентабельність власного капіталу, %	176,19	15,79	108,89	-392,72	-568,9	-501,6

Також у розрахунку на 1 грн собівартості реалізованої продукції припадало 28 коп. валового прибутку. Також було рентабельним використання активів власного капіталу, основних засобів, довгострокових інвестицій. Зокрема 1 грн активів підприємства принесла 14 коп. операційного прибутку та 11 коп. чистого прибутку. Сума чистого збитку в розрахунку на 1 грн власного капіталу становила 4 грн; сума чистого прибутку в розрахунку на 1 грн основних засобів – 7 грн., оборотних активів – 12 коп. В цілому аналіз показників рентабельності ТОВ «ГД «Ріва-Сервіс»» за аналізований період можна характеризувати як позитивний (рис. 2.3).

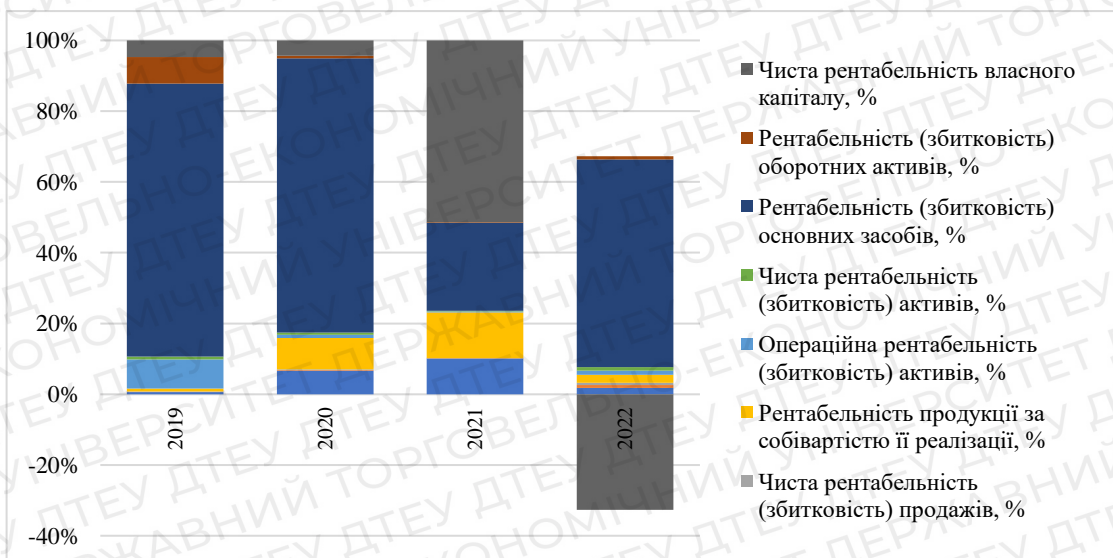

Рис. 2. 3 - Рентабельність ТОВ «ТД «Ріва-Сервіс»» протягом 2019-2022 рр.

Наступним етапом є визначення ліквідності та фінансової стійкості підприємства.

Коефіцієнт поточної ліквідності відображає, яку частину поточних зобов'язань підприємство може погасити за рахунок грошових коштів та їх еквівалентів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості.

Протягом 2019-2022 рр. показник перебував у межах норми.

Таблиця 2.7

Показники ліквідності ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» за 2019 –2022 рр.

Показники	Нормативне значення	2019	2020	2021	2022
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	0,08	0,01	0,02	0,01
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-0,8	0,38	0,35	0,57	0,75
Коефіцієнт поточної ліквідності	1 до2	1,22	1,16	0,84	1,00
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів	0,5-0,7	0,83	0,77	0,25	0,16

Коефіцієнт абсолютної ліквідності дає змогу визначити частку короткострокових зобов'язань, що підприємство може погасити найближчим часом, без очікування оплати дебіторської заборгованості й реалізації інших активів. Протягом аналізованого періоду, показник не відповідав нормативному значенню та скоротивсь у динаміці (рис. 2.4).

Власні джерела формування запасів, тис. грн.	134,5	178,7	-188,3	0,2	-134,3	188,5	0,15	-0,11
Власні та довгострокові позикові джерела формування запасів, тис. грн.	134,5	178,7	-188,3	0,2	-134,3	188,5	0,15	-0,11
Основні джерела формування запасів, тис. грн.	134,5	178,7	-188,3	0,2	-134,3	188,5	0,15	-0,11
Надлишок (+)/нестача (-) власних джерел формування запасів, тис. грн.	-378,3	-697,6	-480,4	-483,7	-105,4	-3,3	127,86	100,69
Надлишок (+)/нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів, тис. грн.	-378,3	-697,6	-480,4	-483,7	-105,4	-3,3	127,86	100,69
Надлишок (+)/нестача (-) основних джерел формування запасів, тис. грн.	-378,3	-697,6	-480,4	-483,7	-105,4	-3,3	127,86	100,69
Тип фінансової стійкості	кризовий стан	кризовий стан	кризовий стан	кризовий стан	-	-	-	-

З даних таблиці 2.9 видно, що розмір власних оборотних коштів за період з 2019 по 2022 рік має тенденцію до скорочення і зменшилась майже на 99,85% в порівнянні з 2019 роком. Дана динаміка не є сприятливою у діяльності підприємства, оскільки свідчить про нестабільність діяльності підприємства.

Власні і довгострокові позикові кошти у 2019-2022 роках мають чітку тенденцію до скорочення і становлять у 2022 році 0,2 тис. грн., що на 134,3 тис. грн. менше ніж у 2019, і на 188,5 тис. грн. більше ніж у 2021 році (значення показника було від'ємне). Дане коливання не сприяє розвитку підприємства і свідчить про те, що підприємство не здатне утримати зростання показника.

Аналогічна ситуація стосується і загальної величини основних джерел формування запасів і витрат. У 2019 – 2020 роках її розмір поступово зростав і становив 178,7 тис. грн. у 2020 році, що на 44,2 тис. грн. більше ніж в 2019, проте в порівнянні з наступним роком, а саме 2021 роком, показник скоротився на 367 тис. грн., дане зменшення відбулося за рахунок короткострокових позикових коштів, що однозначно є позитивним для підприємства, адже воно розраховується з постачальниками і кредиторами таким чином, забезпечує автономність підприємства та підтверджує платоспроможність.

Але в загальному на підприємстві присутній кризовий фінансовий стан.

Тепер варто розглянути відносні показники фінансової стійкості, щоб краще розуміти ситуацію (табл. 2.10).

Частка власного капіталу у фінансуванні підприємства не перевищувала мінімальне значення 50 % і ставило на кінець 2022 року лише 2%. Це означає, що частка власного капіталу в усьому майні підприємства хоч і зростала, проте становить менше половини, що свідчить про залежність підприємства від позикових джерел.

Частка позикового капіталу протягом 2019-2022 рр. переважала і становила 98%. Це свідчить про початок використання власних джерел фінансування і послаблення залежності від позикового капіталу.

Відбулось зростання коефіцієнта фінансової залежності підприємства. У 2019 році на 1 грн власного капіталу припадало вже 5 грн 32 коп., у 2020 р. відбулось зростання на і коефіцієнт становив 7 грн 2 коп., у 2021 році в розрахунку на 1 грн власного капіталу припадало вже 5 грн 58 коп. збитку, тоді як у 2022 році вже на 1 грн власного капіталу припадало 53 грн 78 коп.

Таблиця 2.10

Динаміка відносних показників фінансової стійкості ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» за 2019 – 2022 рр.

Показники	Нормати вне значенн я	2019	2020	2021	2022	Абсолютний приріст суми, тис. грн	
						2022- 2019	2022- 2021
Коефіцієнт автономії	$\geq 0,5$	0,19	0,14	-0,18	0,02	-0,17	0,20
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$< 0,5$	0,81	0,86	1,18	0,98	0,17	-0,20
Коефіцієнт фінансової залежності	< 2	5,32	7,02	-5,58	53,78	48,46	59,36
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75–0,9	0,19	0,14	-0,18	0,02	-0,17	0,20
Коефіцієнт фінансування	< 1	4,32	6,02	-6,58	52,78	48,46	59,36
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3–0,5	0,94	0,95	1,05	0,003	-0,93	-1,05
Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами	0,5–0,8	0,26	0,20	-0,64	0,0004	-0,26	0,65
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	$> 0,1$	0,18	0,14	-0,19	0,0001	-0,18	0,19

Індекс постійного активу	зменшен ня	0,06	0,05	-0,05	1,00	0,93	1,05
--------------------------	---------------	------	------	-------	------	------	------

Коефіцієнт фінансової стійкості скоротився в динаміці і не досягав мінімального нормативного значення. При цьому частка стабільних джерел у фінансуванні підприємства зменшилась з 19% до 2%.

Коефіцієнт фінансового ризику протягом 2019-2022 рр. перевищував нормативне значення. В розрахунку на 1 грн власного капіталу у 2019 році припадало 4 грн 32 коп. зобов'язань, у 2020 році на 1 грн власного капіталу припадало 6 грн 02 коп. зобов'язань, у 2021 році вже на 1 грн власного капіталу припадало -6 грн 58 коп. зобов'язань та у 2022 році на 1 грн власного капіталу стало припадати 52 грн 78 коп. зобов'язань.

Частка власного, якою підприємство могло маневрувати зменшилась з 94% до 0,3%. Частка запасів сформована за рахунок власних оборотних коштів також скоротилась з 0,26 до 0,0004 в. п., навіть не досягали нормативного значення. Тоді як частка оборотних активів сформована за рахунок власних оборотних коштів також скоротилась протягом 2019-2022 рр. з 18% до 0,01%.

Індекс постійного активу протягом 2019 – 2022 рр. різко збільшився і частка, яка спрямовувалась на фінансування оборотних активів зросла, що є негативним явищем.

Отже, аналізуючи майно ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»», ми дійшли висновку, що фінансові ресурси підприємства формуються за рахунок стабільних джерел. Збільшення вартості майна відбувалося в основному за рахунок збільшення вартості оборотних активів та з точки зору формування майна товариства за рахунок збільшення поточних зобов'язань та забезпечень, що свідчить про посилення залежності підприємства від кредиторів.

Загальний фінансовий стан на підприємстві зазнав змін. Так, протягом 2019 – 2022 рр. ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» мало кризовий фінансовий стан та

характеризувалося нестачею загальною величиною основних фінансових джерел формування запасів. Впродовж досліджуваного періоду всі відносні показники фінансової стійкості не відповідали нормативним значенням та навіть перевищували їх нормативне значення. В цілому стан фінансової стійкості (коефіцієнтів капіталізації) ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» є критичним. Також, зауважимо, що на підприємстві існувала потенційна спроможність погасити позику, адже ступінь захищеності кредиторів від несплати процентних платежів був високим.

В цілому на ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» не можна говорити про абсолютно ліквідний баланс, адже існувало не виконання основних умов. Баланс підприємства не відповідав критеріям абсолютної ліквідності через невиконання усіх умов. Враховуючи коефіцієнти абсолютної, швидкої, загальної ліквідності, ми дійшли висновку, що підприємство за 2019-2022 рр. було частково платоспроможним та мало перспективну платоспроможність.

2.3. Аналіз рівня фінансової міцності підприємства ТОВ «ТД» Ріва-Сервіс» та впливу факторів на його зміни.

Для стабільного функціонування підприємства і виконання його безпосередніх функцій, а саме забезпечення прибутковості операційної діяльності необхідно здійснювати аналіз факторів, котрі впливають на формування відповідних показників.

Важливими серед цих показників є: а) визначення точки безбитковості та б) показник рівня фінансової міцності підприємства, котрі відповідно обчислюються на підставі інформації із «Звіт про фінансові результати» (форма №2) [1].

Запас фінансової міцності зображено у таблиці 2.11.

Можна зробити висновки, що у 2022 році підприємству необхідно було реалізувати продукції на суму 2 599 тис. грн для покриття всіх своїх витрат. Фактична виручка становила 3 187 тис. грн., що є вище від порогу рентабельності (точки безбитковості) на 589 тис. грн.

Таблиця 2.11

Запас фінансової міцності ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» за 2019 – 2022 рр.

Показники	Рік				Абсолютний приріст суми, тис. грн	
	2019	2020	2021	2022	2022-2019	2022-2021
Операційний дохід, тис. грн	5754,5	5531,5	4200,6	3187,3	-2567,2	-1013,3
Операційні витрати, тис. грн:	4532,9	4434,1	3619,1	2624,2	-1908,7	-994,9
<i>змінні витрати</i>	<i>190,7</i>	<i>267,8</i>	<i>322,2</i>	<i>134,1</i>	<i>-56,6</i>	<i>-188,1</i>
<i>постійні витрати</i>	<i>4342,2</i>	<i>4166,3</i>	<i>3296,9</i>	<i>2490,1</i>	<i>-1852,1</i>	<i>-806,8</i>
Маржинальний дохід, тис. грн	5563,8	5263,7	3878,4	3053,2	-2510,6	-825,2
Коефіцієнт маржинального доходу	0,97	0,95	0,92	0,96	-0,01	0,03
Поріг рентабельності, тис. грн	4491,03	4378,27	3570,79	2599,47	-1891,56	-971,32
Запас фінансової міцності, %	21,96	20,85	14,99	18,44	-3,51	3,45
Запас фінансової міцності, тис. грн	1263,47	1153,23	629,81	587,83	-675,64	-41,98

Тобто, запас фінансової міцності у 2022 році склав 18,44 %. Отже, виручка може зменшитися ще на 18,44 % і тільки тоді рентабельність дорівнюватиме нулю, якщо ж виручка від реалізації продукції зменшиться більше ніж 18,44%, тоді підприємство отримає збиток.

Тому необхідно планувати запас фінансової міцності на наступний період, щоб контролювати ризик неплатоспроможності.

Важливим є розглянути, які саме фактори впливають на рівень фінансової міцності. Як видно з таблиці 2.11, на показник фінансової міцності підприємства впливають такі фактори як: операційний дохід, постійні витрати та змінні витрати.

Для розрахунку впливу факторів на зміну запасу фінансової міцності слід використовувати метод ланцюгових перестановок, % [1, с. 52-53]:

1) Показник умовний 1 (ЗФМ₁):

$$\text{ЗФМ}_1 = \frac{\text{ОД}_1 - \text{ПВ}_0 - \text{ЗВ}_0}{\text{ОД}_1 - \text{ЗВ}_0} * 100\% \quad (2.1)$$

ОД₁ – операційний дохід звітного періоду; ПВ₀ – постійні витрати базового періоду; ЗВ₀ – змінні витрати базового періоду.

Розрахуємо даний показник за досліджуваний період:

$$2019 \text{ рік: } ЗФМ_1 = \frac{5754,5 - 241 - 45,7}{5754,5 - 45,7} * 100\% = \frac{5167,8}{5705,8} * 100\% = 90,57\%$$

$$2020 \text{ рік: } ЗФМ_1 = \frac{5531,5 - 4342,2 - 190,7}{5531,5 - 190,7} * 100\% = \frac{998,6}{5284,7} * 100\% = 18,90\%$$

$$2021 \text{ рік: } ЗФМ_1 = \frac{4200,6 - 4166,3 - 276,8}{4200,6 - 276,8} * 100\% = \frac{-242,5}{3923,8} * 100\% = -6,18\%$$

$$2022 \text{ рік: } ЗФМ_1 = \frac{3187,3 - 3296,9 - 322,2}{3187,3 - 322,2} * 100\% = \frac{-431,8}{2865,1} * 100\% = -15,07\%$$

Отже, як видно з розрахунків умовного показника фінансової міцності ТОВ «ТД «Ріва-Сервіс»», бачимо, що протягом 2019 – 2022 рр. показник скоротивсь на 105,64%, що є негативним.

Б) Умовний показник 2 (ЗФМ₂):

$$ЗФМ_2 = \frac{ОД_1 - ПВ_1 - ЗВ_0}{ОД_1 - ЗВ_0} * 100\% \quad (2.2)$$

ПВ₁ – постійні витрати звітного періоду.

Розрахуємо даний показник за досліджуваний період:

$$2019 \text{ рік: } ЗФМ_2 = \frac{5754,5 - 4342,2 - 45,7}{5754,5 - 45,7} * 100\% = \frac{1366,6}{5705,8} * 100\% = 23,95\%$$

$$2020 \text{ рік: } ЗФМ_2 = \frac{5531,5 - 4166,3 - 190,7}{5531,5 - 190,7} * 100\% = \frac{1174,5}{5284,7} * 100\% = 22,22\%$$

$$2021 \text{ рік: } ЗФМ_2 = \frac{4200,6 - 3296,9 - 276,8}{4200,6 - 276,8} * 100\% = \frac{626,9}{3923,8} * 100\% = 15,98\%$$

$$2022 \text{ рік: } ЗФМ_2 = \frac{3187,3 - 2490,1 - 322,2}{3187,3 - 322,2} * 100\% = \frac{375}{2865,1} * 100\% = 13,09\%$$

Загальна зміна (+/-) показника запасу фінансової стійкості в звітному році порівняно з базовим роком, відсоткових пунктів за рахунок факторів:

1) операційного доходу:

$$\Delta ЗФМ_{ОД} = ЗФМ_{ум1} - ЗФМ_0 \quad (2.3)$$

2) постійних витрат:

$$\Delta ЗФМ_{ПВ} = ЗФМ_{ум2} - ЗФМ_{ум1} \quad (2.4)$$

3) змінних витрат:

$$\Delta Z\Phi M_{3B} = 3\Phi M_1 - 3\Phi M_{yM2} \quad (2.5)$$

Відповідно, зараз необхідно розрахувати запас фінансової міцності у базовому періоді.

$$2019 \text{ рік: } 3\Phi M_0 = \frac{314,5-241-45,7}{314,5-45,7} * 100\% = \frac{27,8}{268,8} * 100\% = 10,34\%$$

$$2020 \text{ рік: } 3\Phi M_0 = \frac{5754,5-4342,2-190,7}{5754,5-190,7} * 100\% = \frac{1221,6}{5563,8} * 100\% = 21,96\%$$

$$2021 \text{ рік: } 3\Phi M_0 = \frac{5531,5-4166,3-276,8}{5531,5-276,8} * 100\% = \frac{1088,4}{5254,7} * 100\% = 20,71\%$$

$$2022 \text{ рік: } 3\Phi M_0 = \frac{4200,6-3296,9-322,2}{4200,6-322,2} * 100\% = \frac{581,5}{3878,4} * 100\% = 14,99\%$$

Також варто розрахувати зміну рівня фінансової міцності підприємства за рахунок впливу основних факторів протягом досліджуваного періоду:

а) операційного доходу:

$$2019 \text{ рік: } \Delta Z\Phi M_{OD} = 90,57\% - 10,34\% = 80,23\%$$

$$2020 \text{ рік: } \Delta Z\Phi M_{OD} = 18,90\% - 21,96\% = -3,06\%$$

$$2021 \text{ рік: } \Delta Z\Phi M_{OD} = -6,18\% - 20,71\% = -26,89\%$$

$$2022 \text{ рік: } \Delta Z\Phi M_{OD} = -15,07\% - 14,99\% = -30,06\%$$

б) постійних витрат:

$$2019 \text{ рік: } \Delta Z\Phi M_{PB} = 23,95\% - 90,57\% = -66,62\%$$

$$2020 \text{ рік: } \Delta Z\Phi M_{PB} = 22,22\% - 18,90\% = 3,32\%$$

$$2021 \text{ рік: } \Delta Z\Phi M_{PB} = 15,98\% - (-6,18\%) = 22,16\%$$

$$2022 \text{ рік: } \Delta Z\Phi M_{PB} = 13,09\% - (-15,07\%) = 28,16\%$$

з) змінних витрат:

$$2019 \text{ рік: } \Delta Z\Phi M_{3B} = 21,96\% - 23,95\% = -1,99\%$$

$$2020 \text{ рік: } \Delta Z\Phi M_{3B} = 20,85\% - 22,22\% = -1,37\%$$

$$2021 \text{ рік: } \Delta Z\Phi M_{3B} = 14,99\% - 15,98\% = -0,99\%$$

$$2022 \text{ рік: } \Delta Z\Phi M_{3B} = 18,44\% - 13,09\% = 5,35\%$$

Тепер отримані результати сформуємо у таблицю 2.12 та проаналізуємо її.

Таблиця 2.12

Впливу факторів на зміну запасу фінансової міцності ТОВ «ТД «Ріва-Сервіс»» протягом 2019-2022 рр.

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Абсолютний приріст %	
					2022-2019	2022-2021
ЗФМ ₀ , %	10,34	21,96	20,71	14,99	4,65	-5,72
ЗФМ ₁ , %	90,57	18,90	-6,18	-15,07	-106,27	-9,52
ЗФМ ₂ , %	23,95	22,22	15,98	13,09	-10,86	-2,89
ΔЗФМ _{од} , %	80,23	-3,06	-26,89	-30,06	-110,29	-3,17
ΔЗФМ _{пв} , %	-66,62	3,32	22,16	28,16	94,78	6,00
ΔЗФМ _{зв} , %	-1,99	-1,37	-0,99	5,35	7,34	6,34

Як бачимо з розрахунків рівня фінансової міцності при змінні відповідних факторів, ТОВ «ТД «Ріва-Сервіс»» протягом 2019-2022 рр. не демонстрував стійкість підприємства при скороченні виробництва. Оскільки при змінні усіх трьох факторів, показник запасу фінансової міцності скорочувався і на кінець 2022 року становив 18,44% або 588 тис. грн, що є негативним і означає, що необхідно збільшувати кількість реалізованої продукції, що в свою чергу збільшить операційний дохід та скорочувати витрати для такого рівня фінансової міцності, при якому підприємство зможе забезпечувати безперерйну операційну діяльність ТОВ «ТД «Ріва-Сервіс»».

Отже, діяльність ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» протягом 2019 – 2022 рр. була прибутковою, але протягом 2019-2021 рр., чистий прибуток мав тенденцію до скорочення з 134,7 тис. грн до 4,9 тис. грн, що було спричинено введенням карантинних обмежень пов'язаних з Covid-19; але у 2022 року прибуток підприємства зріс на 232 тис. грн.

Доходи та витрати підприємства мали тенденцію до зменшення. Баланс підприємства не відповідав критеріям абсолютної ліквідності через невиконання усіх умов. Враховуючи коефіцієнти абсолютної, швидкої, загальної ліквідності, ми дійшли висновку, що підприємство за 2019-2022 рр. було частково платоспроможним та мало перспективну платоспроможність.

Щодо фінансової стійкості, то підприємство мало кризовий фінансовий стан, що є поганим і потребує введення необхідних заходів для запобігання банкрутству підприємства. Відповідно до відносних показників фінансової стійкості, підприємство було залежне від кредитних коштів, оскільки власних ресурсів не вистачало на покриття усіх витрат.

Поріг рентабельності підприємства протягом 2019-2022 рр. скоротився на 1 892 тис. грн. Чим нижче показник безбитковості, тим фінансово стійкіше підприємство. Однак за умов, коли операційний прибуток значно зростає, у більшості випадків одночасно зростають і операційні витрати, відповідно зростає точка безбитковості.

Запас фінансової міцності теж протягом 2019 – 2022 років скоротився із 21,96% до 18,44%, що є негативним. Оскільки чим більший запас міцності, тим більш надійна позиція фірми на ринку і тим менше несприятливих наслідків вона зазнає від несприятливих тенденцій, таких як зниження попиту на продукцію та вищі експлуатаційні витрати.

На зміну рівня фінансової міцності впливають такі фактори як операційний дохід, постійні і змінні витрати. Тому для підприємства необхідно досягти такого рівня операційного доходу, щоб він зміг покрити операційні витрати (постійні і змінні витрати) та бути відповідно при цьому прибутковим.

РОЗДІЛ ІІІ.

ОБГРУНТУВАННЯ ОПТИМАЛЬНОГО РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ МІЦНОСТІ

ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»»

Провівши комплексний фінансовий аналіз діяльності ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» протягом 2019 – 2022 рр., можна зробити наступні висновки:

– ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» є прибутковим, але протягом 2019-2021 рр., чистий прибуток мав тенденцію до скорочення з 134,7 тис. грн до 4,9 тис. грн, що було спричинено введенням карантинних обмежень пов'язаних з Covid-19; але у 2022 року прибуток підприємства зріс на 232 тис. грн.;

– щодо фінансової стійкості, то підприємство мало кризовий фінансовий стан, що є поганим і потребує введення необхідних заходів для запобігання банкрутству підприємства.

– відповідно до відносних показників фінансової стійкості, підприємство було залежне від кредитних коштів, оскільки власних ресурсів не вистачало на покриття усіх витрат;

– запас фінансової міцності теж протягом 2019 – 2022 років скоротивсь із 21,96% до 18,44%, що є негативним. На зміну рівня фінансової міцності вплинули такі фактори як операційний дохід, постійні і змінні витрати.

Тому для підприємства необхідно досягти такого рівня операційного доходу, щоб віно змогло покрити операційні витрати (постійні і змінні витрати) та було прибутковим.

Для досягнення оптимального рівня фінансової міцності ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» необхідно розробити план дій.

У табл. 3.1 зазначені всі заходи для вирішення існуючих проблем на підприємстві та очікуваний позитивний ефект від їх впровадження (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Заходи щодо покращення фінансової міцності підприємства

Запропоновані заходи	Шляхи реалізації	Прогнозований ефект від впровадження
Вихід з кризового стану	- Розширення видів діяльності	- Зростання обсягів продажу
	- Розширення ринку збуту	- Розширення ринку збуту
Впровадження CRM-системи	- Впровадження системи контролю КРІ	- Збільшення обсягів продажів до 25%
	- Покращення внутрішнього комунікаційного процесу	- Економія робочого часу
	- Створення автоматизованої клієнтської бази даних	- Підвищення вмотивованості працівників
	- Інтеграція з ІС	
Підвищення кваліфікації працівників	- Проведення семінарів з користування CRM-системою	- Збільшення продуктивності праці
	- Підвищення кваліфікації для розширення видів діяльності	- Зростання якості виконання робіт та надання послуг
	- Обмін досвідом між співробітниками	- Висока рентабельність вкладених коштів

Джерело: складено автором

Впровадження заходів, зазначених у табл.3.1, призведе до позитивних змін в діяльності підприємства. Особливу увагу слід приділити впровадженню CRM-системи, яка, згідно з дослідженнями, може збільшити рівень продажів в компанії на 30%. Ринок пропонує багато варіантів CRM-систем, і для вибору найбільш підходящого варіанту, проведемо порівняння найпопулярніших з них, як показано в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Порівняння CRM-систем

CRM-система	Позитиви	Негативи	Вартість, грн/місяць
"KeyCRM"	-Простий та естетичний інтерфейс	-Обмежена функціональність	800
	- Підтримка телефонії	- Вимагає підписки на мінімум півроку	
	-Інтеграція з багатьма іншими сервісами		
NetHunt CRM	-Велика функціональність	-Проблеми з інтерфейсом, зокрема таск-менеджер	400
	- Зручна робота з документами всередині системи	-Візуально неприємний таск-менеджер, відсутність договорів, контрактів, шаблонів документів	
	-Інтеграція з соціальними мережами, Google-календарем та іншими сервісами		
SalesDrive	- Доступна вартість	-Залежність від Windows, відсутність інтеграції з ІС	7205
	- Акцент на робочих процесах без зайвих функцій	- Відсутність інтеграції з клієнтськими банками	
	- Перший місяць безкоштовний		
Onebox	- Необмежене хмарне сховище	- Виявлення ледарів, складний інтерфейс	1542
	- Увага до документації, включаючи шаблони та автоматизацію	- Обмеженість у звітах, зокрема, облік складу та перехресний облік	
	-Зручний калькулятор для тарифів		

Джерело: складено автором

CRM (управління відносинами з клієнтами) поліпшує спілкування з клієнтами та допомагає зберігати дані, планувати роботу і підвищувати контроль над діяльністю компанії. Це зекономлює час, поліпшує комунікацію та фінансові показники підприємства. Впровадження CRM - важливий крок у розвитку компанії.

З розгляду доступних CRM-систем на українському ринку видно, що вони відрізняються за ціною та функціональністю. Найбільш підходящою для ТОВ

«Торговий дім «Ріва-Сервіс»» є система "NetHunt CRM", яка є функціональною та відповідає потребам компанії.

Впровадження цієї програми призведе до скорочення персоналу на 2 особи завдяки автоматизації процесів і розширенню діяльності компанії. Такий крок потребуватиме фінансових витрат на ресурсне забезпечення проекту.

Таблиця 3.3

План робіт і завдань для впровадження CRM-системи

Номер	Назва завдання	Початок	Закінчення
1	Підготовка проекту для впровадження CRM-системи	01.10.2023	26.10.2023
1.1	Розробка проекту	01.10.2023	05.10.2023
1.2	Підготовка матеріалів для укладення угоди	07.10.2023	07.10.2023
1.3	Підписання угоди про впровадження CRM-системи	08.10.2023	08.10.2023
1.4	Проведення тренінгів для персоналу щодо користування CRM-системою	10.10.2023	26.10.2023
2	Проведення підвищення кваліфікації	28.10.2023	26.11.2023
2.1	Підготовка програми курсів за фаховими напрямками	28.10.2023	02.11.2023
2.2	Проведення курсів за фаховими напрямками	02.11.2023	15.11.2023
2.3	Підготовка програми обміну досвідом між співробітниками	18.10.2023	24.10.2023
2.4	Проведення заходів щодо обміну досвідом між співробітниками	16.11.2023	26.11.2023
3	Підготовка проекту для диверсифікації діяльності	01.11.2023	28.11.2023
3.1	Розробка проекту	01.11.2023	05.11.2023
3.2	Закупка матеріалів та обладнання для нового напрямку діяльності	05.11.2023	14.11.2023
3.3	Роботи з налаштування обладнання	14.11.2023	16.11.2023
3.4	Навчання персоналу	17.11.2023	25.11.2023
4	Отримання дозвільних документів та завершення робіт	14.11.2023	28.11.2023
4.1	Отримання дозвільних документів	14.11.2023	18.11.2023
4.2	Звітування перед вищою керівництвом	28.11.2023	28.11.2023

Джерело: складено автором

В таблиці 3.3 представлено план робіт і завдань для впровадження CRM-системи та інших заходів у вашій компанії. Роботи розділені на чотири основні блоки: **[Ошибка! Источник ссылки не найден.]**

1. Підготовка проекту для впровадження CRM-системи. Цей блок включає в себе розробку проекту, підготовку матеріалів для укладення угоди, підписання угоди та проведення тренінгів для персоналу. Всі ці кроки спрямовані на впровадження CRM-системи в компанію.

2. Проведення підвищення кваліфікації. У цьому блоку передбачено підготовку програми курсів за фаховими напрямками, проведення цих курсів та обмін досвідом між співробітниками. Ці заходи спрямовані на підвищення кваліфікації персоналу.

3. Підготовка проекту для диверсифікації діяльності. В даному блоку включена розробка проекту, закупка матеріалів і обладнання для нового напрямку діяльності, налаштування обладнання та навчання персоналу для впровадження нового напрямку діяльності.

4. Отримання дозвільних документів та завершення робіт. Останній блок включає отримання дозвільних документів і звітування перед вищою керівництвом, що позначає завершення всіх робіт і проекту в цілому.

Табл. 3.4 організувати та спланувати всі необхідні кроки для успішної реалізації проекту впровадження CRM-системи та інших заходів у вашій компанії, що сприятиме покращенню роботи підприємства. **[Ошибка! Источник ссылки не найден.]**

Таблиця 3.4

Основні техніко-економічні показники проекту

ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»»

Показники	Показник		Абс. показника, +/-	Зміна
	Фактичний	Проектний		
Виручка від реалізації, тис. грн.	3 825,4	4 950,4	1 125	
Постійні витрати, тис. грн.	2490,1	2490,1	-	
Змінні витрати, тис. грн.	134,1	400,1	+276	
Прибуток, тис. грн.	237,2	1086,2	849	
Запас фінансової міцності	18,4	19,7	1,3	

Джерело: складено автором

Аналіз показників свідчить про певні позитивні та негативні зміни в діяльності підприємства.

Позитивними аспектами є зростання виручки на 1125 тис. грн. - це та позитивна зміна прибутку на 849 тис. грн. Це свідчить про покращення фінансової роботи компанії.

Негативною зміною є збільшення змінних витрат на 276 тис. грн., що може вказувати на необхідність оптимізації витрат.

Запас фінансової міцності зростає на 1,3 п.п, що може бути позитивним сигналом для розвитку та розширення бізнесу.

Фондовіддача та продуктивність праці трохи зменшилися, але ці зміни не є критичними.

У цілому, підприємство має певні можливості для подальшого росту і оптимізації фінансових показників.

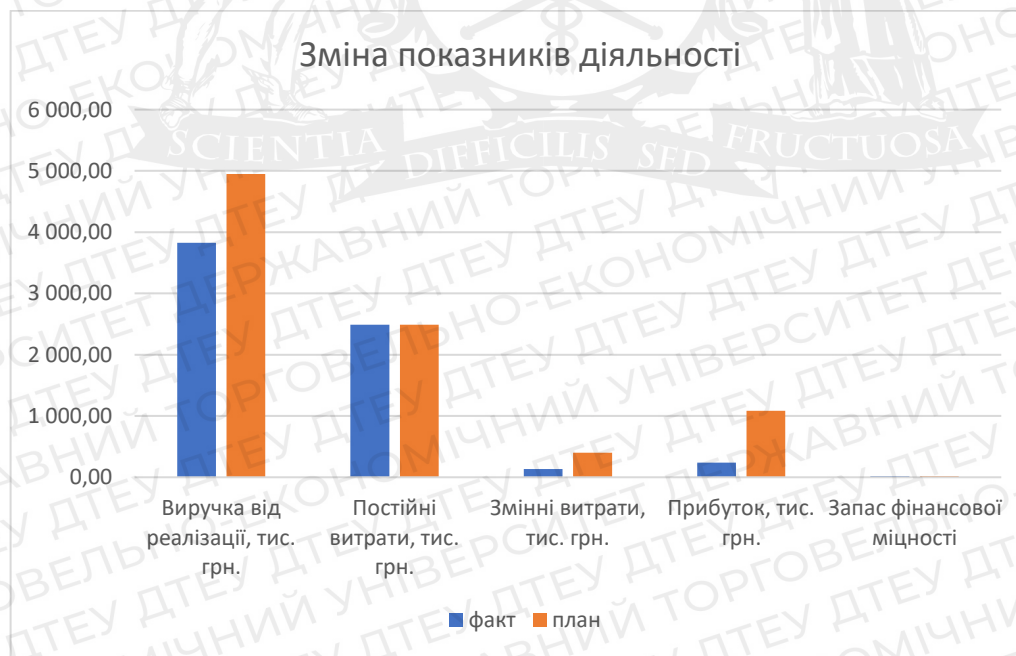

Рис 3.1. Аналіз фактичних та проектних показників ефективності підприємства

У результаті аналізу фактичних та проектних показників ефективності підприємства видно, що проектні показники демонструють позитивну динаміку порівняно з фактичними даними. Виручка від реалізації на проектному рівні майже ідентична фактичним показникам, що свідчить про стабільність у цьому аспекті. **[Ошибка! Источник ссылки не найден.]**

Постійні витрати залишаються незмінними і на фактичному, і на проектному рівні, що є позитивним сигналом стосовно управління витратами.

Змінні витрати на проектному рівні менше, ніж на фактичному, що свідчить про оптимізацію цих витрат у майбутньому.

Прибуток на проектному рівні значно більший, ніж на фактичному, що є позитивним результатом проекту.

Продуктивність праці на проектному рівні також зросла, що свідчить про більш ефективне використання робочої сили.

У цілому, проектні показники демонструють позитивну перспективу розвитку підприємства, і їх реалізація може призвести до покращення фінансової стабільності та ефективності діяльності підприємства.

Оцінка результатів підвищення рівня фінансової міцності базується на трьох ключових критеріях: актуальності, значущості та багатоаспектності.

Актуальність передбачає, що інноваційний проект повинен відповідати цілям і завданням науково-технічного та соціально-економічного розвитку на рівні країни, регіону або підприємства. **[Ошибка! Источник ссылки не найден.]**

Значущість визначається на рівні державного, регіонального і галузевого управління, а також з позиції суб'єкта підприємництва. Це означає, що інноваційний проект повинен мати важливий вплив на всі рівні управління.

Багатоаспектність враховує вплив інновації на різні сфери діяльності суб'єкта господарювання та його оточення. Це включає економічний, соціальний, науково-технічний, екологічний та етнічно-культурний вплив.

Серед усіх цих ефектів, економічний ефект вважається найважливішим, оскільки він є основою для виникнення інших видів ефектів. Реалізація інноваційних проектів вимагає значних фінансових інвестицій, і інвестори очікують отримати прибуток з цих інвестицій. Тому оцінка економічного ефекту є важливою для визначення можливості повернення інвестицій. **[Ошибка! Источник ссылки не найден.]**

Основним принципом для оцінювання економічної ефективності запропонованої програми підвищення рівня фінансової міцності є порівняння ефекту, який виникає від впровадження нововведень, з витратами на їх розроблення, виробництво та використання. Проект вважатиметься ефективним, якщо він забезпечує повернення ініціальних інвестицій та гарантує прибутковість для інвесторів, які надали капітал.

Оцінка економічної ефективності включає в себе розрахунки відносних показників продуктивності інновацій, які базуються на концепції вартості грошей у часі. Це означає врахування нерівноцінності грошових потоків у різні періоди. Для порівняння їх у часі використовується процес дисконтування - перерахунок вигод та витрат для кожного розрахункового періоду з використанням норми (ставки) дисконтування, яка ґрунтується на використанні техніки складних відсотків.

У процесі впровадження запропонованої стратегії розвитку у ТОВ «Торговий дім «Ріва-Сервіс»» очікується збільшення кількості працівників, розширення організаційної структури та зростання витрат на оплату праці. Тому необхідно провести аналіз ефективності цієї стратегії, оцінюючи її за кількісними показниками. Розрахунки включають оцінку результатів програми підвищення рівня фінансової міцності, при цьому враховують тривалість функціонування обладнання (3 роки), та розрахунок ставки відсотка, яка складає 10% щорічно.

Таким чином, запровадження програми підвищення рівня фінансової міцності в прогнозованому періоді принесе підприємству підвищення фінансових показників, конкурентоспроможності та поліпшить його імідж на ринку.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Приклад написання

Проведене дослідження дозволило сформулювати наступні висновки:

1. Основною діяльністю суб'єктів господарювання ресторанного бізнесу є операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), які є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частину його доходу. Якщо розмір отриманого доходу від реалізації продукції, робіт, послуг є достатнім для покриття витрат підприємства, виконання зобов'язань перед бюджетом та утворення чистого прибутку, то можна вважати, що ця продукція/послуга відповідає вимогам та попиту ринку за ціною, якістю, технічними, технологічними та іншими характеристиками. Дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається, виходячи зі ступеня завершеності операції з надання послуг, якщо може бути достовірно оцінений результат цієї операції.

2. Доходи підприємства можна класифікувати залежно від цілей управління ними й одержувати інформацію, необхідну для визначення фінансового результату звітності підприємства; прогнозування і планування; прийняття оперативних і стратегічних рішень; контролю і регулювання та, безумовно, з метою оподаткування.

3. У системі управління доходами підприємства їх плануванню належить центральне місце. Воно підпорядковане головній цілі політики управління прибутку підприємства і забезпечується комплексом мір щодо реалізації розрахунків окремих видів операційного доходу на майбутній період. Рівень ґрунтовності розробки планів формування операційного доходу в значній мірі визначається якістю і змістовністю вихідної бази планування.

4. Аналіз стану формування доходів ТОВ «Салатейра» від реалізації продукції, вказує на те, за період 2020-2021 рр доходи підприємства зросли на 62749 тис.грн, чи на 35%, в основному зростання доходів відбулося за рахунок чистого доходу та інших

доходів, а доходи від іншої операційної діяльності зменшилися на 192,2 тис.грн чи на 46;%. Аналіз структури доходів показав, що основа частка доходів (більше 99%) припадає на чистий дохід від реалізації продукції. Що стосується інших доходів, то їх частка зменшилася на 0,61 в.п., що стосується інших операційних доходів, то за останні два роки їх частка майже не змінилася. Отже, структура доходів ТОВ «САЛАТЕЙРА» за 2020-2022рр залишається не змінною.

5. Показник чистого прибутку за 2021-2022рік зменшився на 14,2%. У зв'язку з тимчасовим зупиненням діяльності у перші місяці 2022 року спостерігається і зниження суми зобов'язань.

6. За період 2021-2022рр відбулося зростання активів підприємства на 3,4%. У 2022р скоротилися необоротні активи на 4%. В основному скорочення відбулося за рахунок нематеріальних активів. Спостерігається збільшення оборотних активів, за рахунок запасів та інших оборотних активів більше ніж в два рази.

7. Аналіз пасивів підприємства показав, що більше 50% пасивів приходить на поточну кредиторську заборгованість, за останній рік їх частка зменшилася, а ось частка власного капіталу зросла, за рахунок збільшення частки нерозподіленого прибутку. До переваг такої структури капіталу слід віднести низьку вартість формування капіталу, необмеженість обсягів його залучення.

8. Аналіз прибутковості вказує на те, що в 2020 році мало збиткову діяльність, на що вплинула пандемія. Але у 2021 році підприємство стало рентабельним та покращило свої показники і у 2022р, не дивлячись на воєнні дії.

9. Аналіз динаміки доходів та асортименту продукції, вказує на те, що підприємство має різноманітний асортимент товарів, але щодо структури доходів по чистому доходу від реалізації, найбільша частка приходить на салати. Також на підприємстві спостерігається позитивна динаміка по маржинальності підприємства, яка вказує на можливість підприємства і в подальшому ефективно вести бізнес.

10. Для прогнозування доходів ТОВ «САЛАТЕЙРА» було визначено наступні резерви підвищення доходу діяльності:

- збільшення обсягів реалізації продукції;
- підвищення цін;
- зниження собівартості продукції;
- проведення якісної реклами;
- покращення якості обслуговування.

При плануванні доходів були враховані індекси інфляції та доходами населення.

11. При розрахунку планових показників було використано наступні методи:

1. За допомогою методу екстраполяції з урахуванням коефіцієнту сезонності,

отримали наступні показники:

- оптимістичний сценарію – 191684,1 тис.грн;
- реалістичний сценарій – 170000,4 тис.грн;
- песимістичний сценарій – 148316,7 тис.грн.

2. За допомогою «листа прогнозу» в ексель нами отримано наступні результати:

- Прогнозні дані – 201982,3 тис.грн;
- Прогнозні дані з низькою ймовірністю – 44111,3 тис.грн;
- Прогнозні дані з високою ймовірністю – 359853,3 тис. грн.

3. Розраховано прогнозні показники доходу від реалізації за допомогою залежності зміни доходів від реалізації від ВВП та розміру середньої заробітної плати який склав: 72741,24 тис.грн.

11. Отримані результати свідчать про те, що прогнозні показники отримані казуальним методом характеризують песимістичну картину отримання доходів. Тому від даних прогнозних показників можна відмовитися, так як тенденції розвитку даної галузі у 2023 році є досить позитивними, тому візьмемо для розрахунку фінальних даних показники визначені методом екстраполяції. Серед отриманих прогнозних показників доходів від реалізації продукції зупинилися на наступних:

- за першим варіантом чистий дохід від реалізації складе: 170000,4 тис.грн;
- за другим варіантом чистий дохід від реалізації складе: 201982,3 тис. грн.

При розподілі вагових коефіцієнтів між варіантами прогнозних значень, було визначено однакову важливість, по 0,5 за кожним варіантом Отже, прогнозне значення складе: 185991,6 тис.грн. Також було враховано індекс інфляції (індекс споживчих цін за товари та послуги ресторанів та готелів планується 110% у 2023р). З урахуванням інфляції дохід від реалізації склав 204590,5 тис.грн

12. Суму інших операційних доходів, було визначено з урахування покращення умов ведення бізнесу у 2023 році, виходячи з цього можна припустити, що і ці доходи зростуть виходячи зі темпів зростання ВВП. Так можемо припустити, що інші доходи та інші операційні доходи зростуть на 5%, тоді будемо мати наступні прогнозні показники за зазначеними доходами: інші операційні доходи 177,56 тис.грн.; інші доходи 60,9 тис.грн. Загальна сума чистого доходу від реалізації, сума всіх доходів за 2023 рік складе: 204828,96 тис.грн.

У ході дослідження фінансової міцності ТОВ "Торговий дім «Ріва-Сервіс»" виявлено ряд ключових аспектів, що впливають на ефективність фінансового управління підприємством. Розділ 1 присвячено теоретичним засадам оцінки фінансової міцності підприємства, що надає базовий фреймворк для подальшого аналізу.

У розділі 2 проведено детальне дослідження фінансової міцності ТОВ "ТД Ріва-Сервіс". Аналіз динаміки та структури витрат та доходів підприємства вказує на необхідність оптимізації бізнес-процесів. Аналіз ефективності діяльності підприємства виявив ключові фактори, що впливають на його успішність. Аналіз рівня фінансової міцності та визначення впливу різних факторів на його зміни допомагають розробити стратегії підвищення стійкості підприємства до фінансових ризиків.

Розділ 3 присвячено обґрунтуванню оптимального рівня фінансової міцності ТОВ "ТД Ріва-Сервіс". На основі отриманих результатів розроблені рекомендації з удосконалення фінансового управління та підвищення стабільності підприємства.

Аналіз показників конкурентоспроможності підприємства відображає комплексний стан його діяльності за рік 2022 та 2023. Виявлені зміни у значеннях показників свідчать про динаміку та ефективність розвитку організації.

Критерій ефективності діяльності підприємства:

Рівень витрат зросли на 0,5%, що свідчить про певні корективи у витратній політиці.

Фондовіддача зросла на 71,6%, що є вражаючим показником ефективності управління активами.

Рентабельність товару відзначилася незначною знижкою на 1,3%, але залишається на достатньо високому рівні.

Продуктивність праці виросла на 36,8%, що свідчить про покращення трудового потенціалу.

Критерій фінансового стану підприємства:

Коефіцієнт автономії зменшився на 3,3%, що може вказувати на певні зміни у структурі капіталу.

Коефіцієнт покриття та коефіцієнт абсолютної ліквідності показали позитивну динаміку, зростання на 21,9% та 9,7% відповідно.

Коефіцієнт обороту оборотних коштів збільшився на 71,6%, що свідчить про покращення ефективності використання оборотних активів.

Критерій ефективності організації збуту:

Рентабельність продажу продукції зросла на 8,9%, що свідчить про позитивні тенденції у збуті.

Коефіцієнт затовареності вказує на зменшення на -12,1%, що може вимагати уваги до стратегій товарообороту.

Коефіцієнт ефективності реклами відзначився значною зміною на -40,6%, що може вимагати переосмислення рекламних стратегій.

Загальний аналіз показників свідчить про позитивні зрушення у фінансовому та економічному стані підприємства, але також вказує на деякі потенційні ризики та області для подальших вдосконалень. Ці результати можуть слугувати основою для розробки стратегій подальшого розвитку та зміцнення конкурентних позицій на ринку.

У висновках підкреслено важливість впровадження запропонованих стратегій та заходів для підвищення фінансової міцності ТОВ "ТД Ріва-Сервіс". Використання отриманих результатів дослідження може стати основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та покращення фінансової стабільності підприємства в умовах сучасного ринкового середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адонін С. В., Калашнікова Ю. М. Оцінка фінансової стійкості підприємства та шляхи її підвищення. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2020. №. 4. С. 155-160.
2. Беялов Т. Е., Олійник А. В. Фінансова міцність підприємства та шляхи її зміцнення. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2016. № 12 (2). С. 22-26.
3. Блакита Г. В., Бутова Т. Ю. Наукова парадигма фінансової безпеки підприємства. Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. 2019. №. 24, Вип. 1. С. 40-45.
4. Богма О., Медведєва І. Фінансова міцність як елемент забезпечення фінансової безпеки підприємства. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи. 2022. С. 161-161.
5. Василенко Ю. М. Фінансова міцність підприємства та шляхи її забезпечення. Економіка. Фінанси. Право. 2015. № 1. С. 21-25.
6. Велієва В. О., Битюк Я. Р. Комплексний аналіз фінансового стану підприємства. Бухгалтерський облік, оподаткування та контроль в умовах міжнародної економічної інтеграції: збірник тез доповідей всеукр. наук.-. 2019. С. 254.
7. Гончар Л., Беяк А. Удосконалення механізму формування фінансової стійкості підприємств сфери гостинності. Економіка та суспільство. 2021. №. 25.
8. Гудзь Т.П. Матричний аналіз фінансової рівноваги підприємства. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: «Економічні науки». 2016. № 4. С. 149–157
9. Довгань Л., Ріппа М. Теорія і практика оцінювання рівня фінансової безпеки підприємницьких структур./Світ фінансів. 2023. №. 4 (73).– С. 171-183.
10. Економіка підприємства: навчальний посібник / ред.: Є. В. Мішенін, Є. О. Балацький. Х.: Диска Плюс, 2016. 160 с.

11. Єгорова О.В., Дорогань Писаренко Л.О., Тютюнник Ю.М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава: РВВД ПДАА, 2018. 290 с
12. Капшук О. В. Оцінка фінансової стійкості . Економічні науки. Економіка підприємства. – №10.
13. Кондратенко Н. О. Фінансовий аналіз : конспект лекцій для студентів бакалавріату усіх форм навчання спеціальності. Публічне управління та адміністрування . Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2020.166 с.
14. Костецький В.В. Особливості здійснення фінансового оздоровлення підприємства. Економічний аналіз. 2016. Т. 26. № 1. С. 50–57.
15. Костирко Л. А., Соломатіна Т. В., Чернодубова Е. В. Оцінка впливу фінансового потенціалу на вибір стратегії розвитку аграрних підприємств. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2022. №. 6 (276). С. 67-74.
16. Лойко В.В., Несенюк Є.С. Шляхи збільшення обсягу прибутку та підвищення дієвості управління прибутком промислового підприємства в сучасних умовах господарювання. Международный научный журнал. 2015. № 7. С. 68-71.
17. Лучко М. Р., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.
18. Марусяк Н.Л. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с
19. Марченко В. В. Моніторинг і діагностика рівня забезпечення стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства. Причорноморські економічні студії. 2019.– №. 39 (1). С. 99-104.
20. Оцінка запасу фінансової стійкості (зони безпеки) підприємства. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://volnovaha-ptu.org.ua/news/13-35-59-15-06-2022/>.

21. Патута О. С. Вплив структури капіталу на фінансову стійкість підприємства *Назва журналу* 2016. №2. С. 323–327.
22. Петренко В. А., Козарик І. П. Фінансова система підприємства: основні методи контролю .Сучасні технології управління соціально-економічним розвитком України в умовах глобальних викликів сьогодення. 2021. С. 149.
23. Руда Р. В. Оцінка фінансового стану підприємства: сутність та необхідність. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2010. № 1(9). 60 с.
24. Рузакова О.В., Юрчук Н.П. Використання апаратів штучного інтелекту для формалізації фінансових об'єктів при побудові СППР. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Технічні науки. 2021. № 1. С. 45–51.
25. Рябенко Г. М. Шляхи покращення фінансового стану підприємства . Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». 2012. №7. С. 100-102.
26. Сметанюк О. А., Кругляк С. О. Фінансова стійкість в системі фінансової безпеки підприємства. Економічний простір. 2014. № 85. С. 187- 196.
27. Сорокіна Л., Гойко А. Модель формування інвестиційної програми будівельного підприємства. Управління розвитком складних систем. 2023. №. 53. С. 100-110.
28. Соснова Ю. П. Аналіз фінансового стану господарської діяльності підприємства. Стратегічні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємств у сучасних умовах господарювання: зб. тез доп. VII Всеукр. наук.-практ. заоч. конф.; м. Черкаси, 17 квітня 2020 р./за ред. НГ Мехеди. Видавничий відділ Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, 2020. С. 264-268.
29. Статкевич К. О. Обґрунтування необхідності інвестицій для забезпечення розвитку підприємств. Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса. 2019. Т. 2. №. 11. С. 196-201.

30. Султанов Д. Р., Балдик Д. О. Фінансова стабільність як головна умова стійкого розвитку підприємства. *Соціально-гуманітарний вісник*. 2019. №. 25. С. 231-232.
31. Сутність фінансової стійкості підприємства, основні фактори, що на неї впливають. URL: <https://studfile.net/preview/7516211/>.
32. Томчук О. Ф. Оцінка фінансової міцності – важлива характеристика фінансового стану підприємства. *Економічні науки. Серія: Облік і фінанси*. 2015. Вип. 12 (2). С. 240-250.
33. Фінансова стійкість в економічній діагностиці сучасного підприємства. URL: <https://smekni.com/a/236715-5/fnansova-stykst-v-ekonomchny-dagnostits-suchasnogo-pdprimstva-5/>.
34. Фінансовий менеджмент: підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.
35. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 427 с.
36. Чугунов І. Я., Насібова О. В. Фінансовий потенціал системи соціального захисту населення. *Sciences of Europe*. 2021. №. 62-3. С. 44-49.
37. Шура Н. О. Формування методичних підходів до оцінки фінансового потенціалу підприємств. *Економіка та держава*. 2021. №. 4. С. 110-114.
38. Якушева І. Фінансова безпека домогосподарств України. Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів. 2022. С. 398.
39. Яркіна, Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2016. 482 с.
40. Ясіновська І. Ф. Сучасні підходи до оцінки фінансової міцності підприємств. *Європейські перспективи*. 2016. Вип. 2. С. 169-175.
41. Гапак Н. М., Капштан С. А. Особливості визначення фінансової стійкості підприємств. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2014. Вип. (42). С. 191-196

42. Кальченко О. Теоретичні аспекти формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2016. № 2. С. 320-326.
43. Гончарова А. І. Відновлення платоспроможності підприємства: модель оздоровлення фінансів. Фінанси України. 2014. № 8. С. 68-78.
44. Дем'яненко І. В. Фінансова стійкість підприємства та її регулювання. Фінанси України. 2012. № 5. С. 127-129.
45. Козлова О. С. Методика оцінки фінансової стійкості підприємства. Молодий вчений. 2017. № 10 (50). С. 914-917.
46. Мних Є. В., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз : підручник. К. : КНТЕУ, 2014.
47. Нагорна І. В. Інформаційне підґрунтя в управлінні фінансовою стійкістю підприємств торгівлі. *Сучасні проблеми управління підприємствами: теорія та практика* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 30-31 берез. 2017 р. Харків : ХНЕУ, 2017.
48. Стрішенець О. Аналітичний огляд фінансової стійкості підприємства. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки*. 2018. № 3.
49. Ткаченко І. П. Фінансовий аналіз : конспект лекцій. Кам'янське : ДДТУ, 2019 р
50. Сосновська О. О. Механізм оцінки фінансової стійкості підприємства. *Економіка: теорія та практика*. 2015. № 2.

ДОДАТКИ

Додаток А

бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова звітність" (пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	Коди
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТОРГОВИЙ ДІМ "РІВА-СЕРВІС"	за ЄДРПОУ	2022 01 01
Територія	за КАТОТТГ	42415472
Кіев	за КОПФГ	0460300010179391
Організаційно-правова форма господарювання	Головний з обмеженою відповідальністю	240
Вид економічної діяльності	Безпосередня оптова торгівля	46.90
Середня кількість працівників, осіб	3	
Одиниця виміру	тис. грн. з одним десятковим знаком	
Адреса, телефон	вулиця Червоногвардійська, буд. 29, оф. 1, м. Київ, 02094	0677773669

I. Баланс на 31 грудня 2021 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	9,3	9,3
первісна вартість	1011	9,6	9,6
зносу	1012	(0,3)	(0,3)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	9,3	9,3
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	876,3	292,1
у тому числі готова продукція	1103	876,3	292,1
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебиторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	3,7
Дебиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	357,7	474,0
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебиторська заборгованість	1155	25,9	178,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	11,8	17,9
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	38,5	22,6
Усього за розділом II	1195	1 310,2	989,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 319,5	998,5

Додаток Б

1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1,5	1,5
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	186,5	(180,5)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	188,0	(179,0)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточні кредиториська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	758,7	490,2
розрахунками з бюджетом	1620	368,2	556,9
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	4,6	130,4
Усього за розділом III	1695	1 131,5	1 177,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	1 319,5	998,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2021 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4 200,6	-
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	2,0	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	4 202,6	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 296,9)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(322,2)	(-)
Інші витрати	2270	(577,5)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(4 196,6)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	6,0	-
Податок на прибуток	2300	(1,1)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	4,9	-

Керівник

Головний бухгалтер

Рибак Ігор Миколайович

(ініціали, прізвище)

(ініціал, прізвище)

Кодифікатор адміністративних одиниць та територій територіальних громад

Додаток В

бюджетарського об'єкту 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТОРГОВИЙ ДІМ "РІВА-СЕРВІС"

Територія Київ

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності Набуття/втрата права власності

Середня кількість працівників, осіб 3

Одиниця виміру тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон вулиця Червонозатішка, буд. 29, оф. І, м. Київ, 02094

Дата (рік, місяць, число)

за СДРПОУ

за КАТОТТГ

за КОПФГ

за КВЕД

Код		
2023	01	01
42415472		
14200000000000		
240		
46.90		

067773668

І. Баланс на 31 грудня 2022 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Періодна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	9,3	58,0
періодна вартість	1011	9,6	58,6
знос	1012	(0,3)	(0,6)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	9,3	58,0
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	292,1	483,9
у тому числі готової продукції	1103	292,1	483,9
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	3,7	1,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	474,0	738,5
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	178,9	1 516,4
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	17,9	40,5
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	22,6	291,5
Усього за розділом II	1195	989,2	3 071,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	998,5	3 129,9